

วารสารวิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี

Ubon Ratchathani Journal of Research and Evaluation

ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (2022): กรกฎาคม-ธันวาคม

Print ISSN: 2286-9719

Online ISSN: 2651-110X

วารสารวิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี
Ubon Ratchathani Journal of Research and Evaluation
ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2565 Vol. 11 No. 1 January - June 2022

เจ้าของ

สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ที่ปรึกษา

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

คณบดีคณะครุศาสตร์

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.จำลอง วงษ์ประเสริฐ

คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรวัฒน์ เอกะกุล

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

รองศาสตราจารย์ ดร.เกษมสันต์ วัฒนารมรงค์

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

พระจอมเกล้าพระนครเหนือ

รองศาสตราจารย์ ดร.กัญจนา ลินทรัตน์ศิริกุล

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

รองศาสตราจารย์ ดร.ทักษิณี ชาติไทย

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

รองศาสตราจารย์ ดร.พิชิต ฤทธิจิรบุญ

คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด สร้อยน้ำ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

รองศาสตราจารย์ ดร.อวยพร เรืองตระกูล

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรนุช ศรีสะอาด

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รสลีย์ อักษรวงศ์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาลีรัตน์ ขจิตเนติธรรม

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

อาจารย์ ดร.ณรงค์ฤทธิ์ อินทนาม

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

วัตถุประสงค์และขอบเขตของวารสาร

เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัยด้านครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์/จิตวิทยา ด้านสหวิทยาการ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และด้านสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และเป็นสื่อกลางแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับการวิจัยและประเมินผลการศึกษา

กำหนดออกวารสาร ปีละ 2 ฉบับคือ ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน และฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม

ผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความ

ที่	รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	สังกัดหน่วยงาน
1	ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2	ศาสตราจารย์ ดร.รัตน์ะ บัวสนธ์	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
3	รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติสุดา ศรีสุข	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
4	รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5	รองศาสตราจารย์ ดร.ประวิต เอราวรรณ	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
6	รองศาสตราจารย์ ดร.อรุณี อ่อนสวัสดิ์	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
7	รองศาสตราจารย์ ดร.อรพินทร์ ชูชม	สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
8	รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย วรภิเกษมสกุล	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
9	รองศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจัญบาน	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
10	รองศาสตราจารย์ ดร.พรชัย หนูแก้ว	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
11	รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
12	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลนิกา ฉลากบาง	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
13	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมประสงค์ เสนารัตน์	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
14	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทิดศักดิ์ สุพันธ์	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
15	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สีพาย	สถาบันวิจัยสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
16	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล แสงพรหม	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
17	อาจารย์ ดร.กุลธิดา กุลประทีปปัญญา	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์

บทบรรณาธิการ

วารสารวิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ISSN print: 2286-9719 และ ISSN online: 2651-110X ผ่านการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการในฐานข้อมูล TCI รอบที่ 4 พ.ศ.2563 – 2567 โดยถูกจัดให้เป็นวารสารกลุ่มที่ 2 (จนถึง 31 ธันวาคม 2567)

วารสารปีที่ 11 ฉบับที่ 2 : กรกฎาคม – ธันวาคม 2565 มีบทความนำเสนอ ทั้งหมด 3 เรื่อง โดยผ่านการพิจารณาถ้อยแถลงจากผู้ทรงคุณวุฒิอย่างน้อย 2 ท่าน ในรูปแบบ Double – Blinded Review

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า วารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ทางวิชาการสำหรับผู้อ่านทุกท่าน หากท่านมีข้อเสนอแนะประการใดกองบรรณาธิการยินดีน้อมรับคำแนะนำ เพื่อจะได้นำไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพวารสารให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้นต่อไป

รองศาสตราจารย์ ดร.จำลอง วงษ์ประเสริฐ
บรรณาธิการ

สารบัญ

หน้า

สுகภาวะของผู้สูงอายุดำบนาเสียว อำเภอมือง จังหวัตชัยภูมิ สุนันท์ สียาย	1-9
การพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน สำหรับวิชานวัตกรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร ในพระสังฆราชูปถัมภ์ กุลลุม ไชยช่วย, ขจิตา สมเนตร, ณรงค์ฤทธิ์ อินทนาม.....	10-20
ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สมรรถนะ เจตคติ ความพึงพอใจในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล บนหอผู้ป่วยมีผลต่อทักษะการปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ธัญญาสิริ ันยสวัสดิ์, ณัชชา ตระการจันทร์, นภารินทร์ นวลไธสง.....	21-29
ภาคผนวก	30
หลักเกณฑ์และคำแนะนำสำหรับผู้เขียนบทความเพื่อการพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารวิจัยและ ประเมินผลอุบลราชธานี สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี (Instructions for Authors).....	31
ขั้นตอนการตีพิมพ์	35
แบบบันทึกผลการแก้ไขบทความเพื่อตีพิมพ์ลงในวารสารวิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.....	40
แบบนำส่งบทความเพื่อลงตีพิมพ์ในวารสารวิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี สาขาวิชาวิจัย และประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.....	42

สุขภาพของผู้สูงอายุตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ Elderly Health of Nasiew Subdistrict Muang Chaiyaphum District, Chaiyaphum Province

สุนันท์ สิปาย¹
Sunan Siphai¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพของสุขภาพของผู้สูงอายุตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ พื้นที่สำหรับการวิจัยครั้งนี้ใช้พื้นที่ในการวิจัยคือ ชุมชนตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ 7 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่ 1 บ้านนาเสียว หมู่ 2 บ้านนาวัง หมู่ 3 บ้านไทรงาม หมู่ 4 บ้านชัยรวงไทร หมู่ 5 บ้านสีนวล หมู่ 6 บ้านนาไค้ และหมู่ 7 บ้านใหม่สีนวล กลุ่มเป้าหมายคือ ผู้สูงอายุ จำนวน 211 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม สิบบุหรี 30 คน คิดเป็นร้อยละ 14.20 ต้มแอลกอฮอล์ 21 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 เป็นโรคเบาหวาน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 25.11 โรคความดัน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 12.79 โรคหัวใจ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.36 โรคปอด โรคกระเพาะ โรคเก๊าท์/ข้อเสื่อม และอัลไซเมอร์/สมองเสื่อม โรคละ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.94 โรคไต 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.42 โรคในช่องปาก 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50
2. ผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถกินอาหารเองได้ จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 98.60 ใส่เสื้อผ้าเองได้ จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 99.10 สามารถอาบน้ำ/แปรงฟันเองได้ จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 98.60 สามารถใช้ห้องน้ำ/ห้องส้วมเองได้ จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 98.10 สามารถหยิบยาประจำกินเองได้ จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 100 มีคนดูแลท่านอยู่ที่บ้าน จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 99.50
3. จากการสัมภาษณ์ พบว่า ด้านที่อยู่อาศัยบ้านส่วนใหญ่เป็นบ้านชั้นเดียว ทำจากวัสดุแข็งแรงมั่นคง ปลอดภัยด้านการได้รับการยอมรับในสังคม ผู้สูงอายุในชุมชนมักจะเข้ากิจกรรมรวมกลุ่มทางสังคม ด้านการมีส่วนร่วมในท้องถิ่นและการจ้างงาน มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ส่งเสริมการดำรงชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่คนในชุมชน ด้านการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร ด้านการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของผู้สูงอายุส่วนใหญ่ จะเข้าถึงโดยได้รับฟังจากหอกระจายข่าว จากการดูทีวี จากการบอกเล่าของลูกหลาน ญาติพี่น้อง ด้านการสนับสนุนของชุมชน และการบริการด้านสุขภาพ มีระบบการสนับสนุนของชุมชนทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเพื่อดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ มีระบบการดูแลสนับสนุนด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม

คำสำคัญ สุขภาวะ, ผู้สูงอายุ

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: สุนันท์ สิปาย, er2_sunan@hotmail.com

รับเมื่อ 18 มิถุนายน 2565 แก้ไข 10 กรกฎาคม 2565 ตอบรับเมื่อ 11 กรกฎาคม 2565

Abstract

The purpose of this research was to study the health condition of the elderly in Na Siew Subdistrict, Muang District, Chaiyaphum Province. research area which are Na Siew Sub-District Community, Muang District, Chaiyaphum Province, 7 villages, consisting of Village No. 1 Ban Na Siew, Village No. 2 Ban Na Wang, Village No. 3 Ban Sai Ngam, Village No. 4 Ban Sap Ruang Sai, Village No. 5 Ban Na Si Nuan, Village No. 6 Ban Na Kai Sao, Village No. 7 Ban Mai Na Si Nuan The target group is 211 elderly people. The questionnaire was to collect data and interview on the health knowledge management project for the elderly community in Na Siew Sub-District.

The research findings were as follows:

1. That 30 respondents accounted for 14.20% of the respondents who smoked, 21, or 10.00% had alcohol, had a disease. Diabetes 53 people accounted for 25.11%, hypertension 27 people accounted for 12.79%, heart disease 5 people accounted for 2.36%, lung disease, cancer, gout/osteoarthritis. and Alzheimer's / Alzheimer's disease 2 people accounted for 0.94% Kidney disease 3 people accounted for 1.42 percent Oral diseases 1 person accounted for 0.50%.

2. Able to eat by themselves, 208 people, representing 98.60%, are able to wear their own clothes, 209 people, representing 99.10%, are able to take a shower/brush their own teeth, 208 people, representing 98.60%, are able to use the bathroom/toilet by themselves. 207 people, or 98.10 percent, are able to pick up regular medication by themselves, 211 people, or 100%, have people taking care of you at home, 210 people, or 99.50%.

3. The results of interviews with community leaders found that most of the houses were single-storey houses. Made of strong materials, stable, safe to be accepted in society. Elderly people in the community tend to participate in social gatherings. Local participation and employment There are relevant agencies to promote a sufficiency economy lifestyle for people in the community. Access to information and communication In terms of access to information, most of the elderly will be accessed by hearing from the news broadcasting tower, from watching TV, from the stories of their children and relatives. Community support and health services There is a community support system for both government and private agencies to take care of the health of the elderly. There is a system of care and support for the body, mind and society.

Keywords: Elderly, Health

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยมีประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปเป็นจำนวนมาก และมีอัตราการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และต่อเนื่องเรื่อยมา องค์การสหประชาชาติได้รายงานไว้ว่า พ.ศ. 2552 ผู้สูงอายุทั่วโลกมีประมาณ 737 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 11 ของประชากรโลกทั้งหมด และคาดการณ์ว่าในปี พ.ศ. 2593 จะมีผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นเป็น 1,963 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 22 ของประชากรโลกทั้งหมด และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยส่วนใหญ่ 2 ใน 3 เป็นผู้สูงอายุในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะทวีปเอเชีย (United Nation 2009, n.p.; อ้างถึงใน ระวี สัจจาโสภณ 2556, น. 471-490)

การเพิ่มจำนวนของประชากรผู้สูงอายุดังกล่าว และการที่ประเทศไทยจะก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุในอนาคตอันใกล้นี้ ทุกหน่วยงานจึงได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับการเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุ และการพัฒนาเมืองเพื่อให้รองรับการใช้ชีวิตประจำวันของผู้สูงอายุ เมืองที่เป็นมิตรต่อผู้สูงอายุจะต้องเป็นเมืองที่มีการพัฒนาเมืองโดยผ่านขบวนการ ที่ทำให้ผู้สูงอายุสามารถอยู่ได้ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่ผ่านการสร้างสรรค์ให้เห็นถึงความสำคัญของสุขภาพกาย สุขภาพจิต และสุขภาพสังคม เป็นเมืองที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ รัฐจะต้องมีนโยบายให้สังคมตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ ดังจะเห็นได้จากเรื่องของผู้สูงอายุกลายเป็นวาระแห่งชาติ ในการพยายามผลักดันหรือส่งเสริมผู้สูงอายุ เช่น นโยบายการลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ (ประยุทธ์ จันทร์โอชา 2557, น. 23) นโยบายส่งเสริมสวัสดิการด้านรายได้แก่ผู้สูงอายุ นโยบายพัฒนาและส่งเสริมระบบประกันสุขภาพผู้สูงอายุ นโยบายการจัดตั้งอำนาจความสะดวกแก่ผู้สูงอายุ (คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ 2552, น. 98) นอกจากนี้ในแผนยุทธศาสตร์ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580 ของกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้มีการนำแนวคิดชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ (Age-Friendly Community) ขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization) มาปรับใช้ (กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 2563, น. 13) ในปี พ.ศ. 2561 รัฐบาลได้ประกาศระเบียบวาระแห่งชาติ เรื่องสังคมสูงอายุโดยมีกระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบเกี่ยวกับระบบสุขภาพที่รองรับสังคมสูงอายุ ร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อสร้างระบบคุ้มครองและสวัสดิการผู้สูงอายุ การสร้างความรอบรู้ให้คนรุ่นใหม่ เตรียมความพร้อมในทุกมิติ ยกระดับความร่วมมือในการเสริมสร้างพลังสังคมผู้สูงอายุ เพื่อขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ อย่างมีประสิทธิภาพ (รัชชนก กลิ่นชาติ 2563 น. 171)

ตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ 90 ประกอบอาชีพเกษตรกร ทำนา ทำไร่ และเลี้ยงสัตว์ (โคเนื้อ) การทำนาสามารถทำได้ปีละ 1 ครั้ง ตามฤดูกาล อาศัยแหล่งน้ำธรรมชาติ ส่วนที่เหลือประกอบอาชีพค้าขายและรับจ้าง ตำบลนาเสียวมีประชากรทั้งหมด 7,403 คน แยกเป็นชาย 3,605 คน คิดเป็นร้อยละ 49.30 หญิง 3,753 คน คิดเป็นร้อยละ 50.70 จำนวนครัวเรือนทั้งหมด 1,596 ครัวเรือน ความหนาแน่นเฉลี่ย 69.48 คน/ตารางกิโลเมตร ซึ่งแบ่งเขตการปกครองเป็น 7 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่ 1 บ้านนาเสียว หมู่ 2 บ้านนาวัง หมู่ 3 บ้านไทรงาม หมู่ 4 บ้านชัยบวรไพร หมู่ 5 บ้านนาสีนวล หมู่ 6 บ้านนาไโก่เขา หมู่ 7 บ้านใหม่นาสีนวล จำนวนประชากรเป็นผู้สูงอายุ 834 คน จำนวนผู้สูงอายุที่ป่วยเป็นโรคเรื้อรัง 158 คน จำนวนผู้สูงอายุที่ช่วยตนเองไม่ได้ 8 คน เป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับการศึกษา (องค์การบริหารส่วนตำบลนาเสียว 2565, ออนไลน์)

จากความสำคัญของผู้สูงอายุดังกล่าว และเพื่อศึกษาสภาพของสภาวะของผู้สูงอายุตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ไปใช้ในการวางแผนเพื่อพัฒนาผู้สูงอายุให้เป็นพลังสังคมให้มีความพร้อมในการทำงาน ช่วยเสริมคุณค่าให้ผู้สูงอายุอย่างยั่งยืน ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพของสภาวะของผู้สูงอายุตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยออกแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสานของทุกฝ่ายทั้งคณะผู้วิจัย (Researchers) และผู้ร่วมวิจัย (Participants) และผู้ให้ข้อมูล พื้นที่เฉพาะสำหรับการวิจัย ประเภทนี้ได้แก่ ชุมชนตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งแบ่งเขตการปกครองเป็น 7 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่ 1 บ้านนาเสียว หมู่ 2 บ้านนาวัง หมู่ 3 บ้านไทรงาม หมู่ 4 บ้านชัยบวรไพร หมู่ 5 บ้านนาสีนวล หมู่ 6 บ้านนาไโก่เขา หมู่ 7 บ้านใหม่นาสีนวล ซึ่งมีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

1.1 แบบสัมภาษณ์การจัดการความรู้ด้านสุขภาวะของผู้สูงอายุตำบลนาเสียว อำเภอมือง จังหวัดชัยภูมิ
ขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี หลักการ เกี่ยวกับ การจัดการความรู้ด้านสุขภาวะของผู้สูง
2. กำหนดรูปแบบของการสัมภาษณ์ เป็นการสัมภาษณ์ แบบไม่มีโครงสร้าง
3. นำแบบสัมภาษณ์ที่ออกแบบคำถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ความครบถ้วน
ของคำถาม หรือความชัดเจนของภาษาที่ใช้ถาม
4. แบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาไปจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์

1.2 แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลโครงการการจัดการความรู้ด้านสุขภาพแก่ชุมชนคนสูงวัยตำบลนาเสียว

1. ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลโครงการการจัดการความรู้ด้านสุขภาพแก่ชุมชน
คนสูงวัยตำบลนาเสียว

2. นำแบบสอบถาม เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
ความครอบคลุมของข้อความ ความเหมาะสมของปริมาณข้อความ ความชัดเจนของภาษา แล้วนำมาปรับปรุงตาม
คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- ให้ +1 เมื่อแน่ใจว่าแบบสอบถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ทางการวิจัย
ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าแบบสอบถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ทางการวิจัย
ให้ -1 เมื่อแน่ใจว่าแบบสอบถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ทางการวิจัย

3. วิเคราะห์ข้อมูลค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความของแบบสอบถามกับนิยามศัพท์ โดยใช้
สูตร IOC (สมนึก ภัททิยธนี 2549, น. 220) เลือกข้อความที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00 ในการวิจัยครั้งนี้พบว่า
แบบสอบถาม มีค่าดัชนี ความสอดคล้องเท่ากับ 0.60-1.00

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับชุมชนตำบลนาเสียวที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน เพื่อ
วิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)
และหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม พบว่าได้ค่าอำนาจจำแนก 0.34-0.87 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.823

5. นำผลการวิเคราะห์มาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขและจัดทำแบบวัดฉบับสมบูรณ์

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 การวิจัยเชิงปริมาณ การใช้แบบสอบถามคนในชุมชนตำบลนาเสียว จำนวน 211 คน จาก 7 หมู่บ้าน
ได้มาจากการสมัครใจเข้าร่วมโครงการ

2.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ การใช้แบบสัมภาษณ์ตัวแทนจากผู้นำชุมชนทุกภาคส่วน อันได้แก่ นายกองค์กร
บริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข นักวิชาการ/ครูในชุมชน พัฒนาการ
องค์กรศาสนา/วัด หรือพระในชุมชน รวมทั้งสิ้น 12 คน

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ใช้วิธีการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ผลการวิจัย

จากการสอบถามผู้สูงอายุในตำบลนาเสียว 7 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่ 1 บ้านนาเสียว หมู่ 2 บ้านนาวัง หมู่ 3 บ้านไทรงาม หมู่ 4 บ้านซัปรวงไทร หมู่ 5 บ้านนาสีนวล หมู่ 6 บ้านนาไก่เสา หมู่ 7 บ้านใหม่นาสีนวล กลุ่มเป้าหมายคือ ผู้สูงอายุ จำนวน 211 คน ข้อมูลทั่วไป พบว่า วุฒิการศึกษาของผู้สูงอายุ ส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษา จำนวน 180 คิดเป็นร้อยละ 85.30 รองลงมาคือ มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 8.50 น้อยที่สุดคือ ต่ำกว่า ปริญญาตรี เช่น ปวช. ปวส. จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.90 ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้/เงินใช้ในการดำรงชีวิตของผู้ตอบ แบบสอบถาม มีรายได้จากเบี้ยยังชีพมากที่สุด จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 95.30 รองลงมาคือ เบี้ยผู้พิการ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.40 รองลงมาคือ บำนาญ/บำเหน็จ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.40 น้อยที่สุดคือ จากการทำงานในปัจจุบัน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.90 สำหรับข้อมูลด้านสุขภาพ ผลปรากฏดังตาราง 1-3

ตาราง 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	มีพฤติกรรม		ไม่มีพฤติกรรม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สูบบุหรี่	30	14.2	121	85.80
2. ดื่มแอลกอฮอล์	21	10.00	190	90.00
3. การมีโรคประจำตัว	111	47.90	110	52.10
3.1 โรคเบาหวาน	53	25.11	0	0
3.2 โรคความดัน	27	12.79	0	0
3.3 โรคหัวใจ	5	2.36	0	0
3.4 โรคปอด	2	0.94	0	0
3.5 โรคมะเร็ง	2	0.94	0	0
3.6 โรคเก๊าท์ข้อเสื่อม/	2	0.94	0	0
3.7 อัลไซเมอร์สมองเสื่อม/	2	0.94	0	0
3.8 ไต	3	1.42	0	0
3.9 โรคอื่น ๆ	7	3.31	0	0
3.10 โรคในช่องปาก	1	0.50	210	99.50
4. สามารถกินอาหารเองได้	208	98.60	3	1.40
5. ใส่เสื้อผ้าเองได้	209	99.10	2	0.90
6. สามารถอาบน้ำแปรงฟันเองได้/	208	98.60	3	1.40
7. สามารถใช้ห้องน้ำห้องส้วม/เองได้	207	98.10	4.00	1.90
8. สามารถหยิบยาประจำกินเองได้	211	100.00	0	0.00
9. มีคนดูแลท่านอยู่ที่บ้าน	210	99.50	1	0.50

จากตาราง 1 พบว่า ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สุ่มสุ่ม 30 คน คิดเป็น ร้อยละ 14.20 ต้มแอลกอฮอล์ 21 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 เป็นโรคเบาหวาน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 25.11 โรคความดัน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 12.79 โรคหัวใจ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.36 โรคปอด โรคกระเพาะ โรคเกาต์/ข้อเสื่อม และอัลไซเมอร์/สมองเสื่อม โรคละ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.94 โรคไต 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.42 โรคในช่องปาก 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 สามารถกินอาหารเองได้ จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 98.60 ใส่เสื้อผ้าเองได้ จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 99.10 สามารถอาบน้ำ/แปรงฟันเองได้ จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 98.60 สามารถใช้ห้องน้ำ/ห้องส้วมเองได้ จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 98.10 สามารถหยิบยาประจำกินเองได้ จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 100 มีคนดูแลท่านอยู่ที่บ้าน จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 99.50

ตาราง 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิการรักษาพยาบาลของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
บัตรทอง	184	87.20
ประกันชีวิต/สุขภาพ	1	0.50
ประกันสังคม	1	0.50
สิทธิข้าราชการ	25	11.80

จากตาราง 2 พบว่า ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิการรักษาพยาบาลของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นบัตรทอง จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 87.20 รองลงมาคือ สิทธิข้าราชการ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 11.80 น้อยที่สุดคือ ประกันชีวิต/สุขภาพ และประกันสังคม จำนวนอย่างละ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50

ตาราง 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมการเพื่อวัยสูงอายุของผู้สูงอายุ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เตรียมการเพื่อวัยสูงอายุในด้านสุขภาพ	168	79.62
เตรียมการเพื่อวัยสูงอายุในด้านจิตใจ	165	78.20
เตรียมการเพื่อวัยสูงอายุในการเข้าร่วมกลุ่ม	165	78.20

จากตาราง 3 พบว่า ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมการเพื่อวัยสูงอายุของผู้ตอบแบบสอบถามมีเตรียมการเพื่อวัยสูงอายุในด้านสุขภาพ จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 79.62 เตรียมการเพื่อวัยสูงอายุในด้านจิตใจ จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 78.20 และ เตรียมการเพื่อวัยสูงอายุในการเข้าร่วมกลุ่ม จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 78.20

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข นักวิชาการ/ครูในชุมชน พัฒนาการ องค์การศาสนา/วัด หรือพระในชุมชน อย่างน้อยภาคส่วนละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 12 คน พบว่า

ด้านที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุตำบลนาเสียว บ้านส่วนใหญ่เป็นบ้านชั้นเดียว ทำจากวัสดุแข็งแรงมั่นคง ปลอดภัย ไม่มีธรณีประตู บันไดพื้นผิวไม่ลื่น มีราวจับห้องนอนอยู่ชั้นล่างไม่ต้องขึ้นบันได แสงสว่างภายในบ้านเพียงพอ อากาศภายในบ้านไม่มีมลพิษ พื้นภายในบ้านไม่ลื่น ไม่มีสิ่งกีดขวาง มีพื้นที่สำหรับนั่งหรือนอนเล่นช่วยให้ผ่อนคลาย ห้องน้ำ/ห้องส้วมพื้นทำด้วยวัสดุไม่ลื่น โถส้วมเป็นชนิดนั่งห้อยขา มีราวเกาะบริเวณที่นั่งขับถ่าย บริเวณรอบบ้านกว้างขวางอากาศโล่ง

ด้านการได้รับการยอมรับในสังคม ผู้สูงอายุในชุมชนนาเสียวส่วนใหญ่ที่สามารถช่วยตัวเองได้มักจะเข้ากิจกรรมรวมกลุ่มทางสังคม เช่น ในการจัดงานประเพณีต่าง ๆ เข้าวัด กิจกรรมร่วมกันทำความสะอาด พัฒนาชุมชน การจัดกิจกรรมในวันสงกรานต์ ชมรมผู้สูงอายุกิจกรรมของชมรมผู้สูงอายุใน ตำบลนาเสียวมีการเก็บเงินรายหัวต่อปี ๆ ละ 150 บาท เพื่อใช้ในการดำเนินกิจกรรมภายในกลุ่ม และส่วนหนึ่งแบ่งเป็นเงินช่วยเหลือสมาชิกที่มีการเสียชีวิต เป็นเงินจำนวน 4,000 บาท ให้กับครอบครัวสมาชิกที่เสียชีวิตไป จิตอาสาพัฒนาหมู่บ้าน ปรับภูมิทัศน์

ด้านการมีส่วนร่วมในท้องถิ่นและการจ้างงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มอาชีพที่ผู้สูงอายุสนใจ ส่งเสริมการดำรงชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่คนในชุมชน เพื่อลดหนี้สิน จากการใช้จ่ายทรัพย์สินสิ้นเปลืองของครัวเรือน มีการรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน เช่น กลุ่มทอผ้าไหม งานจักสาน ได้แก่ สานตะกร้า สานช้อน ติบข้าว และและอุปกรณ์จับปลาต่าง ๆ มีการฝึกอบรมกลุ่มผู้สูงอายุและกลุ่มแม่บ้านในการทำผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ การทำดอกไม้จากธรรมชาติและดอกไม้จันทน์ ทอเสื่อจากกก เลี้ยงไหม เลี้ยงวัว และปลูกผักขาย ณ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจบ้านซัรวงไทร ทำปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยชีวภาพ กลุ่มออมทรัพย์และกลุ่มกล้วยแปรรูป มีหมอนวดน่าน้ำมันที่บ้านรักษาเกี่ยวกับกระดูก การจ้างงานในชุมชน จะมีเป็นครั้งคราว จาก อบต.นาเสียว ให้กับผู้ที่ว่างงานและผู้สูงอายุ เช่นงานปรับภูมิทัศน์ พัฒนาในตำบล

ด้านการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร ด้านการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของผู้สูงอายุส่วนใหญ่ จะเข้าถึงโดยได้รับฟังจากหอกระจายข่าว จากการดูทีวี จากการบอกเล่าของลูกหลาน ญาติพี่น้อง ซึ่งจะมีผู้สูงอายุบางส่วนที่สามารถใช้โทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ตโฟนเพื่อการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร

ด้านการสนับสนุนของชุมชนและการบริการด้านสุขภาพ มีระบบการสนับสนุนของชุมชนทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนด้านวัตถุ สิ่งของ มีระบบการดูแลเมื่อเจ็บป่วย มีระบบการดูแลสนับสนุนด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม เช่น กิจกรรมออกเยี่ยมบ้านผู้ติดเตียง และแจกจ่ายถุงยังชีพ โดยมีงบจาก อบต. นาเสียวจัดสรรให้ มีการนัดสมุณไพรลูกประคบ มีการกำหนดนโยบายด้านการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเสียว เช่น การบริการด้านสุขภาพ ในหมู่บ้านทุก ๆ วัน จันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ ให้บริการตรวจสุขภาพ ณ ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน (ช่วงเช้าเวลา 06.00 – 08.00 น. ช่วงเย็น เวลา 18.00 – 20.00 น. และมีการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ มีการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพผู้สูงอายุ มีการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน และชมรมผู้สูงอายุ มีการพัฒนาทักษะส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ มีการปรับระบบบริการเพื่อเอื้อต่อการบริการผู้สูงอายุ การป้องกันโรค ได้แก่ การค้นหาผู้ป่วย การเฝ้าระวัง การให้ความรู้ และกระตุ้นให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม การตรวจสุขภาพประจำปี การป้องกันไม่ให้โรคลุกลามต่อไป หรือเกิดภาวะแทรกซ้อน การรักษาพยาบาล ได้แก่ การดูแลปัญหาสุขภาพทั่วไป/โรคเรื้อรัง การดูแลที่บ้าน การพัฒนาระบบบริการและพฤติกรรมบริการ การฟื้นฟูสุขภาพ ได้แก่ การติดตามดูแลต่อเนื่องจากโรงพยาบาล ค้นหาปัญหาผู้สูงอายุเพื่อส่งต่อรักษา/ฟื้นฟู

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษา สภาพของสุขภาวะของผู้สูงอายุตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ด้านที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุตำบลนาเสียว บ้านส่วนใหญ่เป็นบ้านชั้นเดียวอยู่ในพื้นที่โล่ง ห้องน้ำ/ห้องส้วมเหมาะสมกับผู้สูงอายุ ด้านการได้รับการยอมรับในสังคม ผู้สูงอายุในชุมชนนาเสียวส่วนใหญ่ที่สามารถช่วยตัวเองได้มักจะเข้ากิจกรรมรวมกลุ่มทางสังคม ที่ชุมชนจัดขึ้น ด้านการมีส่วนร่วมในท้องถิ่นและการจ้างงาน มีการรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน เช่น กลุ่มทอผ้าไหม กลุ่มเลี้ยงจิ้งหรีด ด้านการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของผู้สูงอายุส่วนใหญ่ จะเข้าถึงโดยได้รับฟังจากหอกระจายข่าว จากการดูทีวี จากการบอกเล่าของลูกหลาน ญาติพี่น้อง ซึ่งจะมีผู้สูงอายุบางส่วนที่สามารถใช้โทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ตโฟน เพื่อการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ด้านการสนับสนุนของชุมชนและการบริการด้านสุขภาพมีระบบการสนับสนุนของชุมชนทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน สอดคล้องกับแนวคิดเมืองน่าอยู่ของผู้สูงอายุ (Age-Friendly Cities) ของ

WHO (2007, Online) ขององค์การอนามัยโลกมี 5 ด้านคือ 1) ด้านที่อยู่อาศัย 2) ด้านการได้รับการยอมรับในสังคม 3) ด้านการมีส่วนร่วมในท้องถิ่นและการจ้างงาน 4) ด้านการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร 5) ด้านการสนับสนุนของชุมชนและการบริการด้านสุขภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ ศศิพัฒน์ ยอดเพชร (2544, น. 10-11) ที่ได้แบ่งความต้องการของผู้สูงอายุออกเป็นประเภทใหญ่ไว้ 3 ประเภท คือ ความต้องการทางกาย ความต้องการทางสังคม ความต้องการทางเศรษฐกิจ สอดคล้องกับแนวคิดของ เขมิกา ยามะรัต (2539, น. 20) ได้แบ่งประเภทของกิจกรรมของผู้สูงอายุออกเป็น 3 ประเภทคือ การมีส่วนร่วมทางสังคม (Social Participation) การมีงานอดิเรก (Hobby) การทำงานที่มีรายได้ (Work) สอดคล้องกับแนวคิดของพรทิพย์ เกษรานนท์ (2565, ออนไลน์) ที่กล่าวถึงการสร้างความสุขในผู้สูงอายุนั้นประกอบไปด้วยการปรับตัวของผู้สูงอายุ การดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิต การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การใช้ชีวิตที่เรียบง่าย การสร้างอารมณ์ขึ้น

และจากการตอบแบบสอบถามพบว่าโรคที่ผู้สูงอายุตำบลนาเสียวป่วยมากที่สุดคือ 53 คน คิดเป็นร้อยละ 25.11 โรคความดัน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 12.79 ทั้งนี้เป็นเพราะผู้สูงอายุเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ถดถอยทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เศรษฐกิจและสังคม ทำให้อัตราการเป็นโรคเรื้อรังสูง อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากพฤติกรรมสุขภาพและการควบคุมโรคในอดีต สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิตรา สร้างนา และ ดวงใจ วิชัย (2563, น. 63-71) พบว่า ในจำนวนผู้สูงอายุของตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ป่วยเป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (Non-Communicable diseases; NCD) จำนวน 287 คน คิดเป็นร้อยละ 16.18 โรคเรื้อรังที่สำคัญ ได้แก่ โรคเบาหวาน และโรคความดันโลหิตสูง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการเก็บข้อมูลด้านสุขภาพพบว่าโรคที่ผู้สูงอายุเป็นมากที่สุดคือ โรคเบาหวาน และโรคความดัน จึงควรศึกษาเกี่ยวกับการป้องกันโรคเบาหวานให้กับผู้สูงอายุ
2. กระบวนการจัดการความรู้ด้านสุขภาพแก่ชุมชนคนสูงวัยเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพจำเป็นที่จะต้องใช้กระบวนการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องและให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในทุกกระบวนการ เพื่อที่จะทำให้ผู้สูงอายุเข้าใจและรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของกระบวนการเรียนรู้

บรรณานุกรม

- กรมกิจการผู้สูงอายุ. (2563). *มาตรการขับเคลื่อนระเบียบวาระแห่งชาติ เรื่อง สังคมสูงอายุ (ฉบับปรับปรุง)*. กรุงเทพฯ: กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- Department of Older Persons. (2020). *Measures to Drive The National Agenda on Elderly Society (Revised Version)*. Bangkok: Ministry of Social Development and Human Security. [in Thai]
- เขมิกา ยามะรัต. (2539). การศึกษาการหมดระดูของสตรีไทยในกรุงเทพมหานคร. *วารสารอนามัยครอบครัว*, 22(3), 9-23.
- Khemika Yamararat. (1996). Monthly studies of Thai women in Bangkok. *Family Health Journal*, 22(3), 9-23. [in Thai]
- คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ. (2552). *แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2564 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2552)*. กรุงเทพฯ: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- National Elderly Committee. (2009). *National Elderly Plan 2002-2021 (Revised 2009)*.). Bangkok: Ministry of Social Development and Human Security. [in Thai]

- ประยูทธ จันทรโอชา. (2557). *คำแถลงนโยบายของรัฐมนตรี*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- Chan o Cha, P. (2014). *Minister's Policy Statement*. Bangkok: the Secretariat of the House of Representatives. [in Thai]
- พรทิพย์ เกยุรานนท์. (2565). การสร้างความสุขในผู้สูงอายุ. เข้าถึงได้จาก <https://www.stou.ac.th/stoukc/elder/main19.html> 9 พฤษภาคม 2565.
- Kayuranon, P. (2022). Elderly happiness. Available from: <https://www.stou.ac.th/stoukc/elder/main19.html> 9 May 2022 [in Thai]
- ระวี สัจจโสภณ. (2556). *อนาคตรูปแบบเมืองแห่งการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาภาวะ* *พหุพลังของผู้สูงอายุไทย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Sajjasophon, R. (2013). *The Scenario of A Learning City Model Based on The Lifelong Learning Concept to Develop The Active Aging of Thai Elderly*. Bangkok: Chulalongkorn University. [in Thai]
- รัชชนก กลิ่นชาติ. (2563). บทบาทของพยาบาลในการร่วมพัฒนาชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี*, 31(1), 170-180.
- Klinchat, R. (2020). Nurse's Roles for Participation in Age-friendly Community Development. *Journal of Phrapokklao Nursing College*, 31(1), 170-180. [in Thai]
- ศศิพัฒน์ ยอดเพชร. (2544). *สวัสดิการผู้สูงอายุ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Yod Phet. S. (2001). *Elderly Welfare*. Bangkok: Chulalongkorn University Printing House. [in Thai]
- สมนึก ภัททิยธนี. (2549). *การวัดผลการศึกษา*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Pattiyathanee, S. (2006). *Evaluation of Education*. Mahasarakham: Mahasarakham University. [in Thai]
- สุวิตรา สร้างนา และ ดวงใจ วิชัย. (2563). ผลของโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพในผู้สูงอายุ ตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ. *วารสารสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 ขอนแก่น*, 27(1), 61-71.
- Srangna, S and Wichai, D. (2020). The Effects of an Eldery Health Promotion Program in Nasiaw Subdistrict, Muang Chaiyaphum District, Chaiyaphum Province. *Journal of The Office of DPC 7 Khon Kaen*, 27(1), 61-71. [in Thai]
- องค์การบริหารส่วนตำบลนาเสียว. (2564). สภาพทั่วไป. เข้าถึงได้จาก <https://www.naseaw.go.th/condition.php> 4 ธันวาคม 2564.
- Na Siao Subdistrict Administration Organizations Office. (2021). General Condition. Available from: <https://www.naseaw.go.th/condition.php> 4 December 2021.
- United Nation. (2009). *International Merchandise Trade Statistics: Supplement to the Compilers Manual World Population Ageing 2009*. Geneva: United Nation.
- World Health Organization. (2007). Global age-friendly cities: A guide. Accessible from <https://www.who.int/ageing/publications/age> 4 December 2021.

การพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน
สำหรับวิชานวัตกรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร ในพระสังฆราชูปถัมภ์

The Development of Innovative Thinking Skills by using Research-Based
Learning Management for Innovation of Mathayom Suksa 4 Students at
Somdejphrayansangworn School in Patriarchal Patronage

กุสุมา ไชยช่วย¹ ขจิตา สมเนตร² ณรงค์ฤทธิ์ อินทนาม³

Kusuma Chaichuai¹, Kajita Somnate² and Narongrith Intanam³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน สำหรับวิชานวัตกรรม 2) เปรียบเทียบทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมก่อนและหลังการจัดการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน วิชา นวัตกรรม กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวรใน พระสังฆราชูปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 28 คน รูปแบบการวิจัยใช้เทคนิคการวิจัยปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kurt Lewin เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน 2) แบบทดสอบวัดทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม และ 3) แบบประเมิน ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน วิชา นวัตกรรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ Wilcoxon Sign Ranks Test

ผลการวิจัยพบว่า

1. การพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน มีลักษณะบันไดเวียน กระทำซ้ำ 3 วงจรปฏิบัติการ ในแต่ละวงจร ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นวางแผน 2) ขั้นปฏิบัติการและสังเกต 3) ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติการ วงจรปฏิบัติการที่ 1 (แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-3) นำข้อมูลด้านบวกมาพัฒนา และ นำข้อมูลด้านลบมาปรับปรุง แก้ไขให้ดีขึ้น ในวงจรต่อไป วงจรปฏิบัติการที่ 2 (แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4-6) นำข้อมูล ด้านบวกมาพัฒนาและนำข้อมูลด้านลบมาปรับปรุง แก้ไขให้ดีขึ้นในวงจรต่อไป วงจรปฏิบัติการที่ 3 (แผนการจัดการ เรียนรู้ที่ 7-9) นำข้อมูลด้านบวกพัฒนา และนำข้อมูลด้านลบมาปรับปรุง แก้ไขให้ดีขึ้น เมื่อสิ้นสุดวงจรที่ 3 นักเรียน สามารถพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมได้อย่างแท้จริง

2. นักเรียนมีทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมหลังปฏิบัติการสูงกว่าก่อนปฏิบัติการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\mu = 4.47$, $\sigma = 0.49$)

คำสำคัญ ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม, การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน, วิจัยเชิงปฏิบัติการ

¹ นักศึกษาลัทธิสุทธครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

³ อาจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: กุสุมา ไชยช่วย, chaichuakusuma@gmail.com

รับเมื่อ 9 สิงหาคม 2565 แก้ไข 23 กันยายน 2565 ตอบรับเมื่อ 28 ตุลาคม 2565

Abstract

The purposes of this research were to 1) Study the development of innovative thinking skills using research-based learning management for innovation subjects, 2) Compare innovative thinking skills before and after the research-based learning activities, and 3) Study the student's satisfaction towards the research-based learning management for Innovation subjects. The target groups used in the research are Mathayomsuksa 4/1 students at Somdejprayansangworn School in the Patriarchal Patronage under the Office of Secondary Education Service Area 28, during semester 2 of the academic year 2019. Total of 28 students were selected by purposive sampling. The research model was based on Kurt Lewin's concept. The research instruments were 1) The research-based learning management plan, 2) The Innovative Thinking skills test, and 3) The satisfaction assessment form with research-based learning management, innovation subject. The statistics used in analysis were percentage, mean, and standard deviation. The research hypothesis was tested by using Wilcoxon sign ranks test.

The research findings were as follows:

1. The Development of Innovative Thinking Skills by using Research-Based Learning Management consisted of three spiral circles. Each circle had three steps: 1) plan, 2) action and observation, and 3) reflection. The positive feedback was then developed and the negative feedback was improved in the subsequent cycle. After cycle three, the students were able to develop their Innovative Thinking skills truly.
2. The students had Innovative Thinking Skills higher than before learning at the statistical significance of .05 levels.
3. The overall students had a very satisfaction toward the research-based learning management. ($\mu = 4.47$, $\sigma = 0.49$)

Keywords: Innovative Thinking, Research-Based Learning, Action Research

บทนำ

การจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของประชาคมโลกในยุคศตวรรษที่ 21 ส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกระดับมีการคิดค้นนวัตกรรม ซึ่งมีการขับเคลื่อนการพัฒนาโดยใช้การเรียนรู้ องค์ความรู้ และนวัตกรรม ในการพัฒนาจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาผู้เรียนให้สามารถสร้างองค์ความรู้ แนวคิด กระบวนการที่สามารถสร้างนวัตกรรมด้วยตนเอง มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติจึงมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย โดยทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (กระทรวงศึกษาธิการ 2558, น.27) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ 2551, น. 5) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการจัดการเรียนการสอนที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพในด้านต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติด้วยวิธีการของตนเองตามบริบทเนื้อหาสาระ ผู้เรียนมีอิสระในการคิดและหาวิธีการในการเรียนรู้อย่างอิสระ ซึ่งเป็นแนวทาง ในการพัฒนาทักษะการคิด และลงมือปฏิบัติ นำไปสู่การคิดค้นและเกิดนวัตกรรมทางการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญถือว่าเป็นแนวคิดที่เป็นรากฐานของปรัชญาการศึกษาและทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เป็นที่ยอมรับและนำมาเป็นพื้นฐานในการสร้างนวัตกรรมหรือวิธีการสอน

ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม เป็นวิธีการสร้างแนวคิดใหม่เกี่ยวกับสิ่งที่ตอบสนองความต้องการซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์และสภาพการทำงาน ผู้มีทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมจะสามารถหาปัจจัยที่เป็นไปได้และแก้ไขสถานการณ์ที่เป็นปัญหา หรือปรับการรับรู้ของบุคคล โดยอาศัยทรัพยากรที่มีอยู่เดิม (Hart 1996, p. 12)

เป็นทักษะที่อาศัยความคิดสร้างสรรค์ประกอบกับการคิดวิเคราะห์และคิดแก้ปัญหา ผู้มีทักษะดังกล่าวจะสามารถสร้าง ปรับปรุง วิเคราะห์และประเมิน เพื่อพัฒนาแนวคิดที่มีอยู่เดิมในบริบทด้านทักษะสังคม ผู้มีทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม จะต้องมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ สามารถสื่อสารหรือถ่ายทอดความคิดใหม่ให้กับ ผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรับฟังความคิดเห็นและมุมมองของเพื่อนร่วมงาน เข้าใจสภาวะของโลกแห่ง ความเป็นจริง สร้างสรรค์ผลงานหรือแนวคิดให้สอดคล้องและสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้จริง (IBSA 2009, p. 69)

การเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน เป็นรูปแบบการสอนที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการเรียนรู้ และ คุณลักษณะที่จำเป็นตามกรอบการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้เป็นอย่างดี การจัดการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่สามารถพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียนและทำให้ผู้เรียนสามารถ สร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ เนื่องจากเป็น การจัดการเรียนรู้ โดยเริ่มต้นจากความอยากรู้อยากเห็น หากวิธีในการหาคำตอบ แล้วสรุปอย่างมีเหตุผลและน่าเชื่อถือทำให้ได้ ข้อค้นพบที่ชัดเจนและสามารถบ่งชี้ประโยชน์ที่ดี มีเหตุผลไม่เชื่อหรือหลง งามายในสิ่งต่าง ๆ นอกจากนั้นยังสามารถสร้างกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบในสมอง โดยใช้วิธีการสังเกตจดบันทึก และวิเคราะห์จนได้ข้อมูลที่ยืนยันว่าเป็นปัญหาหรือความต้องการที่แท้จริง เพื่อนำมาดำเนินการพัฒนาด้วยกระบวนการวิจัย (กรมวิชาการ 2543, น.13) โดยมีแนวทางการจัดการเรียนรู้ 4 แนวทางที่สำคัญคือ 1) ครูใช้ผลการวิจัยในการเรียนการสอน 2) นักเรียนใช้ผลการวิจัยในการเรียนการสอน 3) ครูใช้กระบวนการวิจัยในการเรียนการสอน และ 4) นักเรียนใช้กระบวนการวิจัย ในการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นไปที่วิธีของนักเรียนโดยการปฏิบัติและสืบเสาะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เป็นสำคัญ ผสมผสานยุทธวิธีการเรียนและการสอนที่หลากหลายที่มีการวิจัยเป็นฐานในการพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิด ประสิทธิภาพมากที่สุด ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน จึงเป็นการเรียนการสอนที่ไม่เพียงแต่สร้าง นักเรียนให้เป็นผู้บริโภคความรู้ แต่ยังเป็นการเสริมสร้างให้นักเรียนได้รู้วิธีการเรียนและเรียนรู้ด้วยตนเองอีกด้วย

การวิจัยปฏิบัติการ เป็นกระบวนการวิจัยอีกประเภทหนึ่งที่สามารถทำให้มีการพัฒนาทักษะ การแก้ปัญหาของ นักเรียนให้ประสบผลสำเร็จมากขึ้นเพราะเป็นกระบวนการวิจัยที่กระทำโดยครูผู้สอน (สุวิมล ว่องวานิช 2549 : 5) เพื่อ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนของตนเองและนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนรู้อีก เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ นักเรียน ครูผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลการสะท้อน ผลการปฏิบัติงานของตนเอง จากนักเรียนเพื่อนำไปเป็นข้อมูล ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหาวิธีการใหม่ที่เหมาะสมกับสภาพปัญหา ในขณะที่กำลังดำเนินการวิจัยโดยใช้ขั้นตอน กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อให้ได้มา ซึ่งข้อสรุปอันนำไปสู่การแก้ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ทั้งในด้านประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของงาน ในขอบข่ายที่รับผิดชอบ โดยที่ผู้วิจัยสามารถดำเนินการได้หลาย ๆ ครั้งจนกระทั่งผลการปฏิบัติงานนั้น บรรลุจุดประสงค์หรือแก้ไขปัญหาที่ประสบอยู่ได้สำเร็จ (ธีรวิทย์ เอกะกุล 2553, น. 5)

โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร ในพระสังฆราชูปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ได้เพิ่มรายวิชานวัตกรรม เข้าในหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการจัดการเรียนรู้โดยใช้ประสบการณ์หรือสถานการณ์ใน ชีวิตประจำวันใกล้ตัวผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าโดยการปฏิบัติจริง ทดลอง สรุปรายงาน โดยอาศัยการแสวงหา ความรู้และฝึกทักษะการตั้งคำถาม การสังเกต การสร้างเครือข่าย การทดลอง การเชื่อมโยง เพื่อนำไปสู่การคิดค้นและ สร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ การใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาหรือประดิษฐ์สิ่งใหม่ ๆ ที่มีคุณค่า และมีประโยชน์ต่อ ผู้อื่น เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เป็นผู้สร้างนวัตกรรม จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่านักเรียนส่วนมากยังไม่ เข้าใจว่านวัตกรรมคืออะไร นักเรียนขาดทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและไม่สามารถสร้างแนวคิดใหม่ได้ด้วย ตนเอง และจากการทดสอบก่อนเรียนพบว่านักเรียนมีทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ (โรงเรียน สมเด็จพระญาณสังวร ฯ 2561, น. 8)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม กับนักเรียน ควรจะมีลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง ได้ใช้ประสบการณ์ในการเรียนรู้ ได้สืบค้น ข้อมูลด้วยตนเอง และออกแบบการเรียนรู้ให้ได้ใช้ความร่วมมือกันในการเรียนรู้และพัฒนาวัตกรรม ครูควรเปิดโอกาส ให้ผู้เรียนได้นำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ ครูเป็นผู้คอยสนับสนุน อำนวยความสะดวก และกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดสิ่งแปลกใหม่ และกระตุ้นให้เกิดการสะท้อนและแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน โดยสิ่งที่ควรระวังคือการกำหนดความถูกต้อง เพราะ การกำหนดความถูกต้องมากเกินไปก็จะเป็นการสกัดกั้นการคิดเชิงนวัตกรรมได้จากการที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่า ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมเป็นเรื่องที่สำคัญและเร่งด่วน ที่ประเทศไทย มีต้องการพัฒนาให้เกิดขึ้นกับเยาวชนคนไทย

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมุ่งปฏิบัติการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน สำหรับวิชา
นวัตกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งจะเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยม อันจะนำไปสู่การพัฒนาวัตกรรมการคิดซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญมากในอนาคตของประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

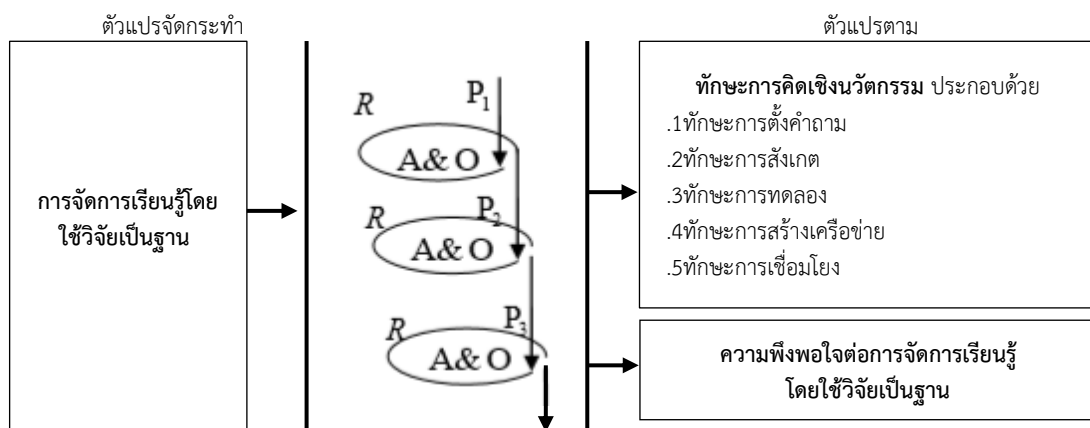
1. เพื่อศึกษาการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน สำหรับ
วิชานวัตกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร ในพระสังฆราชูปถัมภ์
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร ในพระสังฆราชูปถัมภ์
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน วิชาวัตกรรมการ
คิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร ในพระสังฆราชูปถัมภ์

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานมีทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม
หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ศึกษาการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ร่วมกับการ
วิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร
ในพระสังฆราชูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 และเปรียบเทียบทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม
ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน สามารถสรุปได้ดังภาพ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kurt Lewin (citing Kemmis and Mc Taggart 1990, p.8-9; อ้างถึงใน ธีรวุฒิ เอกะกุล 2553, น.35-38) ซึ่งมีลำดับขั้นตอนในการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1
ขั้นวางแผน ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติการและสังเกต และขั้นที่ 3 ขั้นสะท้อนการปฏิบัติการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม
ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ดำเนินการปฏิบัติการจำนวน 3 วงจร โดยวงจรที่ 1 แผนการจัดการเรียนรู้
ที่ 1-3 วงจรที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4-6 วงจรที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7-9

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวรในพระสังฆราชูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 28 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง โดยมีเกณฑ์คือ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 และอยู่ในความรับผิดชอบของผู้วิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม จำนวน 9 แผน มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เท่ากับ 0.60 - 1.00
2. แบบทดสอบวัดทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม มีลักษณะข้อสอบปรนัยแบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ จำนวน 1 ฉบับ มีค่าเฉลี่ยของค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60-1.00 มีค่าความยาก ตั้งแต่ 0.47-0.63 อำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.25-0.61 และค่าความเชื่อมั่น 0.95
3. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบวัดที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ จำนวน 18 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทดสอบก่อนจัดกิจกรรม นำแบบทดสอบวัดทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมมาทดสอบกับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 28 คน
2. ดำเนินการวิจัย โดยผู้วิจัยจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานด้วยตนเอง โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานที่สร้างขึ้น ใช้เวลา 9 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที ทั้งนี้ไม่รวมเวลาในการทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน และได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกหลังแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ในท้ายวงจรแต่ละวงจร สะท้อนผลปฏิบัติการเพื่อปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานในวงจรปฏิบัติการต่อไป
3. เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ครบทุกวงจรปฏิบัติการแล้วนำแบบทดสอบวัดทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม ชุดเดิมมาทดสอบกับกลุ่มเป้าหมาย (Post-test) เพื่อประเมินสรุปผลการปฏิบัติการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยนำคะแนนกิจกรรมท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมท้ายวงจร และแบบทดสอบวัดทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม วิเคราะห์ข้อมูลก่อนปฏิบัติการและหลังปฏิบัติการและนำเสนอ โดยนำคะแนนที่ได้มาแสดงในตาราง โดยใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างและประเมินผลสรุป ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ Wilcoxon Sign Ranks Test
2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้ข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้ของนักเรียนและพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ของครู และแบบบันทึกหลังกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาในวงจรปฏิบัติการ สรุปสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ในการวิจัยและสรุปเสนอเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน สำหรับวิชาวัตกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร ในพระสังฆราชูปถัมภ์ โดยนำกระบวนการวิจัยปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kurt Lewin ที่มีลักษณะบันไดเวียนกระทำซ้ำ 3 วงจรปฏิบัติการ วงจรละ 6 คาบ คาบละ 50 นาที ใช้เวลาปฏิบัติการสอน 18 คาบ ในแต่ละวงจร ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นวางแผน มีการสำรวจปัญหาในการเรียนการสอนในรายวิชาวัตกรรมการเรียนการสอน นำข้อมูลมาหาแนวทางแก้ไข พัฒนา ปรับปรุง และวางแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละวงจรปฏิบัติการ 2) ขั้นปฏิบัติการและสังเกต ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ตามขั้นตอนกระบวนการสอน 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 วางแผนการจัดการเรียนรู้ ขั้นที่ 2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นที่ 3 ประเมินผลการเรียนรู้ 3) ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติการ พบว่า เมื่อสิ้นสุดวงจรปฏิบัติการที่ 1 ข้อมูลเชิงบวก พบว่านักเรียนมีความสนใจในบทเรียนเพราะเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใหม่และหลากหลาย บรรยากาศในชั้นเรียน เริ่มมีความเป็นกันเอง สมาชิกในกลุ่มเริ่มมีบทบาทในการร่วมวางแผนการทำงานร่วมกัน ข้อมูลเชิงลบ พบว่ามีประเด็นที่ปรับปรุงคือ นักเรียนขาดความพร้อมในการทำงานกลุ่ม ใช้เวลาในการแบ่งกลุ่มแบบคละความสามารถนานเกินไป สมาชิกในกลุ่มยังขาดการมีส่วนร่วม ผลงานยังมีข้อผิดพลาดไม่ชัดเจนครอบคลุม ตามข้อคำถาม การปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มขาดการวางแผนทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างล่าช้าไม่ทันตามเวลาที่กำหนดไว้ ส่วนครูยังขาดความคล่องตัวในลำดับขั้นตอนการสอน และประเมินผลจากการวิเคราะห์ ข้อมูลเชิงปริมาณ จากการทดสอบวัดทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมท้ายวงจรปฏิบัติการที่ 1 พบว่ามีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ มีทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมระดับ ดี (ร้อยละ 70) จำนวน 2 คน ผู้วิจัยทำการสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ โดยใช้เวลาในช่วงซ่อมเสริมหลังเลิกเรียน เวลา 15.30 น. – 16.30 น. เป็นเวลา 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยได้ใช้แผนการจัดการเรียนรู้เดิม โดยให้ผู้เรียนฝึกกระบวนการวิจัยทีละขั้นตอน ให้นักเรียนได้ฝึกและมีส่วนร่วมในกิจกรรม พร้อมทั้งอธิบายและยกตัวอย่างให้ชัดเจนและบอกเกณฑ์การให้คะแนนให้กับนักเรียนอย่างละเอียด เมื่อสิ้นสุดการปฏิบัติการซ่อมเสริม นักเรียนมีคะแนนพัฒนาการทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมเฉลี่ยร้อยละ 80.21 มีทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม ระดับ สูงมาก ผู้วิจัยนำข้อมูลด้านบวกมาพัฒนา และนำข้อมูลด้านลบไปปรับปรุง แก้ไขปัญหาในวงจรปฏิบัติการต่อไป วงจรปฏิบัติการที่ 2 ผู้วิจัยนำข้อมูลด้านบวกมาพัฒนา และนำข้อมูลด้านลบมาปรับปรุง แก้ไขปัญหาให้ดีขึ้น เมื่อสิ้นสุดวงจรที่ 2 ข้อมูลเชิงบวก พบว่าครูมีการศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมและมีการเตรียมการสอนทำให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตามลำดับขั้นตอน ถูกต้องแม่นยำ และมีความเป็นธรรมชาติ ครูลดบทบาทการเป็นผู้ให้ความรู้และเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้ให้คำปรึกษา ให้นักเรียนได้ฝึกแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง นักเรียนเข้าใจกระบวนการทำงานเป็นทีมมากขึ้น สามารถทำงานเป็นทีมได้และรู้จักแบ่งหน้าที่กันกับสมาชิกในกลุ่ม นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ บรรยากาศการจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างสนุกสนาน นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ ทดลองทำชิ้นงานที่ได้ร่วมกันวางแผนไว้ ข้อมูลเชิงลบ พบว่าเมื่อออกไปนอกห้องเรียน นักเรียนบางคนยังไม่รู้จักหน้าที่ของตนเอง ไม่ทำงานช่วยเพื่อน ในขั้นการนำเสนอผลงาน นักเรียนยังตื่นเต้นและขาดความมั่นใจในการนำเสนอ การตอบคำถามในระหว่างกลุ่มยังไม่มีข้อคำถามที่ชัดเจน และกลุ่มที่ตอบคำถามก็ยังตอบไม่ครอบคลุม ขาดความเป็นธรรมชาติ ในการซักถามและการตอบคำถาม ครูต้องเกริ่นนำทุกครั้งนักเรียนจึงปฏิบัติตาม และประเมินผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ จากการทดสอบวัดทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมท้ายวงจรปฏิบัติการที่ 2 พบว่า มีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ มีทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมระดับ ดี (ร้อยละ 70) จำนวน 1 คน ผู้วิจัยสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ โดยใช้เวลาในช่วงซ่อมเสริมหลังเลิกเรียน ผู้วิจัยได้ใช้แผนการจัดการเรียนรู้เดิม โดยให้นักเรียนได้ฝึกกระบวนการวิจัยทีละขั้นตอนและมีส่วนร่วมในกิจกรรม พร้อมทั้งอธิบายและยกตัวอย่างให้ชัดเจนและบอกเกณฑ์การให้คะแนนให้กับนักเรียนอย่างละเอียด ให้นักเรียนแสวงหาข้อมูลในการทดลอง สร้างผลงาน เก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ เมื่อสิ้นสุดการปฏิบัติการซ่อมเสริม นักเรียนมีคะแนนพัฒนาการทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมเฉลี่ยร้อยละ 81.84 มีทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม ระดับ สูงมาก ผู้วิจัยนำข้อมูลด้านบวกมาพัฒนา และนำข้อมูลด้านลบไปปรับปรุง แก้ไขปัญหาในวงจรปฏิบัติการต่อไป วงจรปฏิบัติการที่ 3 ผู้วิจัยนำข้อมูลด้านบวกมาพัฒนา และนำข้อมูลด้านลบมาปรับปรุง แก้ไขปัญหาให้ดีขึ้น เมื่อสิ้นสุดวงจรที่ 3 ข้อมูลเชิงบวก พบว่า ครูมีการศึกษาข้อมูลความรู้เพิ่มเติมและเตรียมการสอนสามารถสอนได้ตามลำดับขั้นตอนที่วางแผนไว้ การสอนเป็นไปอย่างต่อเนื่องและเป็นธรรมชาติ ส่วนนักเรียน มีปฏิสัมพันธ์กับครูมากขึ้น มีการช่วยเหลือ พึ่งพาอาศัยกันทั้งในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม ยอมรับความคิดเห็น ไว้วางใจซึ่งกันและกัน ทุกคนมีส่วนร่วม รับผิดชอบในการทำงานร่วมกัน กล้าคิดกล้าแสดงออก นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข สนุกในการทำงาน การใช้ข้อคำถาม การอภิปรายแลกเปลี่ยนซักถามเพื่อขยายความรู้ในระหว่างกลุ่มครอบคลุมและตรงประเด็น และนักเรียนสามารถใช้ทักษะด้านการจัดการปฏิบัติกิจกรรมได้ตามลำดับขั้นตอน และประเมินผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ จากการทดสอบวัดทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมท้ายวงจรปฏิบัติการที่ 3 พบว่า นักเรียนมีคะแนนพัฒนาการทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมเฉลี่ยร้อยละ 82.20 มีทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม ระดับ สูงมาก

2. การเปรียบเทียบระดับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมก่อน และหลังปฏิบัติการ ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน พบว่า นักเรียนมีคะแนนพัฒนาการทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมเฉลี่ยก่อนปฏิบัติการ เท่ากับ 8.11 คิดเป็นร้อยละ 27.03 และหลังปฏิบัติการมีคะแนนพัฒนาการทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมเฉลี่ย 25.39 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 84.63 มีทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมหลังปฏิบัติการ ระดับ สูงมาก และมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละของพัฒนาการเท่ากับ 78.62 ผลการศึกษา พบว่านักเรียนมีคะแนนการทดสอบวัดทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมหลังปฏิบัติการสูงกว่าก่อนปฏิบัติการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบระดับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร ในพระสังฆราชูปถัมภ์ ก่อนและหลังปฏิบัติการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

	n	คะแนนเต็ม	μ	σ	Posttest-Pretest	Ranks	
						Mean Rank	Sum of Ranks
Pre-test	28	30	8.11	2.85	Negative Ranks	.00	.00
Post-test	28	30	25.39	1.61	Positive Ranks	14.50	406.00

$$Z = -4.632, p\text{-value (2-tailed)} = .000$$

*มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน อยู่ในระดับพึงพอใจมาก (ค่าเฉลี่ย 4.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49) เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.51 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50) รองลงมาคือด้านนักเรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับพึงพอใจมาก (ค่าเฉลี่ย 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.44) และสุดท้ายคือด้านผู้สอน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับพึงพอใจมาก (ค่าเฉลี่ย 4.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52) เมื่อพิจารณาารายข้อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นรวบรวมข้อมูลอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49) รองลงมานักเรียนมีความพึงพอใจเนื้อหาที่สอนทันสมัยนำไปใช้ได้จริงอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.43) และนักเรียนมีความพึงพอใจเรื่องนักเรียนเรียนอย่างมีความสุขอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.44)

อภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษาการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน สำหรับวิชานวัตกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร ในพระสังฆราชูปถัมภ์ จากการนำรูปแบบการวิจัยปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kurt Lewin กระทำซ้ำ 3 วงจรปฏิบัติการ วงจรละ 3 แผน แผนละ 100 นาที ในแต่ละวงจรประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นวางแผน มีการสำรวจข้อมูลสภาพการจัดการเรียนการสอน รูปแบบวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แล้วนำมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน 2) ขั้นปฏิบัติการและสังเกต แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน จำนวน 9 แผน แผนละ 50 นาที ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน พฤติกรรมการสอนของครู และคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ของทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของนักเรียนในแต่ละวงจร 3) ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติการ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการชั้นปฏิบัติการและสังเกต มาสะท้อนผลกิจกรรมในแต่ละวงจร ซึ่งขั้นตอนเหล่านี้ช่วยส่งเสริมให้ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมหลังการปฏิบัติการสูงกว่าก่อนการปฏิบัติการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้วิจัยใช้รูปแบบวิจัยเชิงปฏิบัติการซึ่งแต่ละวงจรประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นวางแผน ขั้นปฏิบัติการและสังเกต และขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติการ ซึ่งเป็นการวิจัยที่มีรูปแบบขั้นตอนกระบวนการที่เป็นวิทยาศาสตร์ ดำเนินการเป็นขั้นตอนสามารถตรวจสอบได้ มีการร่วมมือ ใช้การทำงานเป็นกลุ่ม เน้นการปฏิบัติ เหมาะสมกับการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยครูผู้รับผิดชอบ ที่ต้องการปรับเปลี่ยน แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนของตนเอง (ธีรวุฒิ เอกะกุล 2553, น.50) เพราะในขณะที่ทำการวิจัยสามารถเก็บรวบรวมทั้งเชิงปริมาณ

และเชิงคุณภาพ ทั้งด้านบวกและด้านลบด้วย เครื่องมือที่มีคุณภาพแล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนมุ่งสู่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ในขณะที่กำลังปฏิบัติการวิจัยในแต่ละวงจรทำให้แก้ปัญหาได้ตรงจุดและทันทั่วทั้ง ที่ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โดยให้นักเรียนเป็นผู้ใช้กระบวนการวิจัยในกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยให้นักเรียนทำวิจัยโดยใช้กระบวนการวิจัยครบทุกขั้นตอน เพื่อแสวงหาคำตอบหรือความรู้ใหม่ตามความสนใจของนักเรียน จนกระทั่งได้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสามารถพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของนักเรียนให้มีพัฒนาการในระดับที่ดีขึ้นตามลำดับ สอดคล้องกับข้อค้นพบในงานวิจัยของมนตรี จันทะมะ (2562, น.149-156) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิจัยเป็นฐานที่ส่งเสริมสมรรถนะการประเมินและออกแบบกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์และทักษะการทำงานร่วมกันเป็นทีม เรื่อง การสืบพันธุ์และการเจริญเติบโตของพืชดอก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า การจัดการเรียนรู้ที่ใช้บทความวิจัย กระบวนการวิจัย และการสัมมนาผลการวิจัยเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งช่วยส่งเสริมให้นักเรียนร้อยละ 64.52 มีการพัฒนาสมรรถนะได้ในระดับสูง และนักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกันเป็นทีมในด้านการเข้าใจในความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมได้มากที่สุด ทั้งนี้ การวิจัยครั้งนี้มีข้อค้นพบว่า หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน นักเรียนมีคะแนนทดสอบวัดทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมหลังปฏิบัติการสูงกว่าก่อนปฏิบัติการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ ศรีบุญญา ศิริวรศิลป์ (2557, น.82) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ และความสามารถด้านกระบวนการวิจัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน พบว่า ความสามารถด้านกระบวนการวิจัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน อยู่ในระดับสูง

2. ผลการทดสอบวัดทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมก่อนปฏิบัติการและหลังปฏิบัติการ พบว่านักเรียนมีค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบก่อนปฏิบัติการ เท่ากับ 8.11 คะแนน และค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบหลังปฏิบัติการ เท่ากับ 25.39 คะแนน มีพัฒนาการระดับสูงมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละของพัฒนาการเท่ากับ 78.62 ซึ่งแสดงว่า นักเรียนมีทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมหลังปฏิบัติการสูงกว่าก่อนปฏิบัติการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ซึ่งเป็นกระบวนการที่เหมาะสม สอดคล้อง กับพัฒนาการของนักเรียนและธรรมชาติของวิชาวัตกรรมการทดลองจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน เป็นวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้กระบวนการวิจัยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกการใช้ความรู้ ความคิด และสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ขึ้นมาผ่านกระบวนการสืบค้นข้อมูล การทดลอง และการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกันในการเรียน นักเรียนที่เรียนเก่งได้ช่วยเหลือนักเรียนที่ เรียนอ่อนให้มีโอกาสเรียนรู้ไปด้วยกัน ทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในการเรียนรู้ อย่างมีความสุข ทำให้สามารถพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ ระดับ สูงมาก ผลการวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของมนตรี จันทะมะ (2562, น.149-156) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานที่ส่งเสริมสมรรถนะการประเมิน และออกแบบกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์และทักษะการทำงานร่วมกันเป็นทีม เรื่อง การสืบพันธุ์และการเจริญเติบโตของพืชดอก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า การจัดการเรียนรู้ที่ใช้บทความวิจัย กระบวนการวิจัย และการสัมมนาผลการวิจัยเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งช่วยส่งเสริมให้นักเรียนร้อยละ 64.52 มีการพัฒนาสมรรถนะได้ในระดับสูง และนักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกันเป็นทีมในด้านการเข้าใจในความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมได้มากที่สุด พิมพ์พัชร พรสวรรค์ (2561, น.189-193) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบจำลองจิตรกรรมแบบร่วมมือด้วยเกมพีเคชั่นบนสังคมคลาวด์ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะนวัตกรรมและทักษะการคิดนวัตกรรม ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ พบว่า ผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดนวัตกรรมของนักเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้รูปแบบจิตรกรรมแบบร่วมมือด้วยเกมพีเคชั่นบนสังคมคลาวด์ นักเรียนที่มีทักษะการคิดนวัตกรรมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีคะแนนรวมเท่ากับ 90.37 ถือว่า นักเรียนมีทักษะการคิดนวัตกรรมในระดับดีมาก

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ย 4.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจด้านเนื้อหาอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.51 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50) รองลงมาคือด้านนักเรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับพึงพอใจมาก (ค่าเฉลี่ย 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.44) และสุดท้ายคือด้านผู้สอน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับพึงพอใจมาก (ค่าเฉลี่ย 4.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52) ถือว่าเป็นความสำเร็จอย่างหนึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจโดยรวมทั้ง 3 ด้านนักเรียนมีความพึงพอใจในทางที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน รายวิชาชีววิทยา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร ในพระสังฆราชูปถัมภ์ เมื่อนักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ก็จะส่งผลดีต่อการพัฒนาต่อยอดให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมให้สูงขึ้น และเป็นกำลังที่สำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป สอดคล้องกับ รุ่ง แก้วแดง (2540, น.60 - 79) กล่าวว่า การปฏิบัติมุมมองที่มีต่อผู้เรียน ที่ผ่านมาการเรียนสร้างความเครียดและความ ทุกข์ให้แก่เด็ก ทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนรู้ ขาดความใฝ่รู้นั้นจึงควรมีการปฏิวัติกระบวนการเรียนรู้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และมีความรู้ตามความสนใจมากขึ้น มีความสุข สนุกกับการศึกษาเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีบุญญา ศิริวรศิลป์ (2557, น.78-80) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ และความสามารถด้านกระบวนการวิจัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่าครูควรออกแบบกิจกรรมให้เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาและผลการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เข้าใจได้อย่างถ่องแท้ และจัดกระบวนการเรียนการสอนให้เป็นไปตามกิจกรรมการเรียนรู้ที่วางไว้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ครบทุกขั้นตอน
2. จากผลการวิจัยที่พบว่าครูควรเสริมแรงทางบวก เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนกลุ่มปานกลางและกลุ่มอ่อนให้เกิดความสนใจ มีความกระตือรือร้นและกล้าแสดงออกในการเรียนรู้มากขึ้นซึ่งจะทำให้บรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อหน่าย เกิดการเรียนรู้ด้วยความเต็มใจ
3. จากผลการวิจัยที่พบว่าครูควรศึกษาเทคนิควิธีการสอนให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอน และจัดเตรียมสื่ออุปกรณ์ในการเรียนการสอนให้ครบถ้วนกับจำนวนนักเรียน จัดสถานที่แสดงผลงาน และการจัดป้ายนิเทศ เผยแพร่ผลงานให้เพียงพอต่อการจัดแสดงผลงาน
4. จากผลการวิจัยที่พบว่าควรวัดและประเมินผลควรให้ผู้เรียนได้รู้ผลการเรียนของตนเองทันที เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานในสาระการเรียนรู้อื่น ๆ และระดับชั้นอื่น ๆ
2. ควรนำรูปแบบการสอนโดยวิจัยเป็นฐานและการวิจัยปฏิบัติการไปใช้พัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมในสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ในระดับชั้นเดียวกัน และในสาระเดียวกันในระดับชั้นอื่น ๆ
3. ควรนำรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานและการวิจัยปฏิบัติการมาใช้ในการปรับปรุงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2543). *การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง*. กรุงเทพฯ: โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา.
- Department of Academic Affairs. (2000). *Self-Knowledge Creation*. Bangkok: Project to promote and Develop the educational quality of educational institutions. [in Thai]
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *เอกสารประกอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เรื่องแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- Ministry of Education. (2008). *Documents for the Core Curriculum of Basic Education 2008 on the practice guidelines measuring and evaluating learning outcomes*. Bangkok: Agricultural Cooperative Association of Thailand. [in Thai]
- _____. (2558). *สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2558*. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2015). *Office of the Basic Education Commission. Policy of the Office of the Basic Education Commission, Fiscal Year 2015*. Bangkok: Agricultural Cooperative Association of Thailand. [in Thai]
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2553). *การวิจัยปฏิบัติการ พิมพ์ครั้งที่ 3*. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี: สำนักพิมพ์ ยงสวัสดิ์อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด.
- Akakul, T. (2010). *Action Research. 3rd*, Ubon Ratchathani Rajabhat University: Yong Sawat inter group company limited. [in Thai]
- พิมพ์พัชร พรสวรรค์. (2561). *รูปแบบจิตวิศกรรมแบบร่วมมือด้วยเกมพีเคชั้นบนสังคมคลาวด์เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ นวัตกรรมและทักษะการคิดนวัตกรรม*. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- Pornsawan, P. (2018). *Gamification Collaborative Imagineering Model on Social Cloud for Enhancing Innovator Characteristics and Innovative Thinking Skills*. (Information Technology and Communication) King Mongkut's University of Technology North Bangkok, 2018. [in Thai]
- มนตรี จันทะมะ. (2562). *การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานที่ส่งเสริมสมรรถนะการประเมินและออกแบบกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์และทักษะการทำงานร่วมกันเป็นทีม เรื่อง การสืบพันธุ์และการเจริญเติบโตของพืชดอก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร พิษณุโลก.
- Chantama, M. (2019). *Research Based Learning approach for Enhancing the 11th grade students' Competency in Evaluating and Designing Scientific Enquiry and Teamwork Skills about Plant Reproduction and Growth*. (Thesis M.Ed. in Science Education) Naresuan University. [in Thai]
- รุ่ง แก้วแดง. (2540). *ปฏิวัติการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ: แพร่พิทยา.
- Kaewdang, R. (1997). *Revolution in Thai Education*. Bangkok, Phraephittaya. [in Thai]
- ศรัญญา ศิริวรศิลป์. (2557). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ และความสามารถด้านกระบวนการวิจัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา) มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- Siriworasin, S. (2014). *The Development of Learning Achievement on Production of Goods and Services and Research Abilities of Mathayomsuksa 2 students using Research-Based Learning*. (Thesis Master Degree of Education Program in Teaching Social Studies) Silpakorn University, Bangkok. [in Thai]

- สมเด็จพระญาณสังวร ในพระสังฆราชูปถัมภ์, โรงเรียน. (2561). *แผนปฏิบัติการประจำปี 2561*. โยโสธร: โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร ในพระสังฆราชูปถัมภ์
- Somdejphrayansangworn in Patriarchal Patronage, School. (2018). *Action plan 2018*. Yasothon: Somdejphrayansangworn in Patriarchal Patronage School. [in Thai]
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2549). *การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน*. พิมพ์ครั้งที่ 17. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Wongwanich, S. (2006). *Classroom Action Research*. 17th. Bangkok Chulalongkorn University. [in Thai]
- Hart, S. (1996). *Beyond Special Needs: Enhancing Children's Learning Through Innovative Thinking*. London: Paul Chapman Publishing.
- IBSA. (2009). *Developing innovation skills*. Australia: Department of Education, Employment and workplace Relations.
- Kemmis, Stephen and Robin Mc Taggart. (1990). *The Action Research Planer*. 3rd ed. Victoria: Brown Prior Anderson National Library of Australia Cataloguing in Publication Data.

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สมรรถนะ เจตคติ ความพึงพอใจในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล บนหอผู้ป่วยมีผลต่อทักษะการปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 The Relationships between perceptions of competence, Attitudes, and Satisfaction in Nursing Practice Affecting the Practice skills of Second-Year Nursing Students.

ธัญญาสิริ ธัญยสวัสดิ์¹ ณัชชา ตระการจันทร์² นพารินทร์ นวลไธสง³
Thanyasiri Thanyasawad¹ Natcha Trakanjan² Naparin Nualthaisong³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการรับรู้สมรรถนะ เจตคติ ความพึงพอใจหลังการฝึกปฏิบัติการพยาบาลและความสัมพันธ์ระหว่างผลการรับรู้สมรรถนะตนเอง เจตคติ ความพึงพอใจและทักษะปฏิบัติการพยาบาลหลังจากการฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาพยาบาลปีการศึกษา 2564 ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชธานีอุบลราชธานีและวิทยาเขตอุดรธานี จำนวน 154 คนเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดตอบแบบสอบถาม เครื่องมือที่ใช้รวบรวมประกอบด้วย 1) แบบวัดการรับรู้สมรรถนะของตนเอง 2) เจตคติ 3) แบบวัดความพึงพอใจ 4) แบบวัดทักษะของการฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึง พฤษภาคม 2565 เก็บข้อมูลหลังจากการฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยสิ้นสุดแล้ว

ผลการวิจัยพบว่า

1. ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้สมรรถนะตนเองโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.13$, S.D=.41)
2. ค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อการฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.39$, S.D=.47)
3. ค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจต่อการฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$, S.D=.50)
4. ค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการปฏิบัติการปฏิบัติการพยาบาลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.26$, S.D=.45)
5. ผลความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สมรรถนะตนเอง เจตคติ ความพึงพอใจ มีผลต่อทักษะการปฏิบัติการพยาบาล มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ.01

คำสำคัญ การรับรู้, สมรรถนะ, เจตคติ, ความพึงพอใจ, การฝึกปฏิบัติการพยาบาล

¹ อาจารย์, สาขาการพยาบาลพื้นฐาน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี วิทยาเขตอุดรธานี

² อาจารย์, สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และสูงอายุ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี วิทยาเขตอุดรธานี

³ อาจารย์, สาขาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี วิทยาเขตอุดรธานี

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: ธัญญาสิริ ธัญยสวัสดิ์, thanyasiri140955 @gmail.com

รับเมื่อ 28 สิงหาคม 2565 แก้ไข 11 ตุลาคม 2565 ตอบรับเมื่อ 28 ตุลาคม 2565

Abstract

The purpose of this research were to study the level of nursing students self-perceived competency, attitude and self-satisfaction, after their hospital practicum. Further, it studied the relation between the student's self-perception of their self-efficacy, attitude and self-satisfaction and their actual, observed nursing skills, following the completion of their nursing practice in a hospital setting and used in the research were 154 second-year nursing students in the 2022 academic year. They were students of the faculty of nursing of Ratchathani University and Udonthani Campus. A total of 154 people were all sample groups who answered the questionnaire. The research instruments were: formats to evaluate self-faculty perception, attitudes, satisfaction and practice skills. The research was conducted from March to May, 2022. Data were collected after the nursing practice on the patient wards were completed.

The research findings were as follows:

1. The average of the perceived competence of the subjects was at a high level. ($\bar{X}$ = 4.13, S.D= .41).
2. The average of the attitudes towards the nursing practice on the patient wards was a high level ($\bar{X}$ =4.39, S.D= .47).
3. The average of the satisfaction in the nursing practice on the wards was at a high level ($\bar{X}$ =4.19, S.D=.50).
4. The average of the overall nursing practice was at a high level ($\bar{X}$ =4.26, S.D= .45).
5. The relations between the perceived competence, attitudes, and satisfaction affected the nursing skills was statistically significant at the .01 level

Keywords: Perception, Competency, Attitude, Satisfaction, Nursing Practice

บทนำ

วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพด้านสุขภาพที่มีส่วนสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่ทำให้ประชาชนมีสุขภาพ อนามัยที่ดี ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจรวมทั้งมีคุณภาพชีวิตที่ดี ดังนั้นในการให้บริการทางการแพทย์ พยาบาลจำเป็นต้องมีความรู้และทักษะในการปฏิบัติการพยาบาล ดังนั้นสถาบันการศึกษาต้องให้ความสำคัญ กับการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลมีความรู้ สมรรถนะ และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพและการฝึกปฏิบัติการพยาบาล ให้ครอบคลุม ความรู้ทักษะ ความสามารถของแต่ละบุคคลในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมความรู้เจตคติบุคลิกภาพที่ดีต่อการปฏิบัติงานนั้น องค์ประกอบของสมรรถนะประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) ทักษะ(Skill) ทศนคติ(Attitude) บุคลิกประจำตัวของบุคคล (Traits) และแรงขับภายใน (Motives) จากงานวิจัยของกล้าเผชิญ โชคบำรุง และจินตนา สุวิทวัส(2564, น.74) กล่าวถึงสมรรถนะว่า ความรู้ ทักษะความสามารถของแต่ละบุคคลในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นในการจัดหลักสูตรหรือการจัดการ เรียนสอน สำหรับรายวิชาปฏิบัติการพยาบาล ควรคำนึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถพัฒนาสมรรถนะทางการแพทย์เพื่อฝึกทักษะการพยาบาลให้ถูกต้องตามหลักการ ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยและไม่เกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ต่อผู้รับบริการในระหว่างที่ฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงบนหอผู้ป่วย การฝึกปฏิบัติการเป็นสิ่งสำคัญ เพราะเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย นอกจากนี้ยังเป็นการสนับสนุน นักศึกษาให้มีความคิดอิสระส่งเสริมให้นักศึกษาให้มีทักษะในการ แก้ปัญหาและการตัดสินใจซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภรัตน์ แจ่มแจ้ง วิธดา อรรถเมธากุล และดวงแข พัทธสิน (2561,น.149) พบว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ต้องนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับในชั้นเรียนไปใช้ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน ซึ่งเป็นการฝึกให้การดูแลขั้นพื้นฐานอย่างเป็นองค์รวมแก่บุคคลและครอบครัวได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยการใช้กระบวนการพยาบาล การที่นักศึกษาจะประสบความสำเร็จในการศึกษาวิชาปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานได้นั้นนักศึกษาต้องรับรู้สมรรถนะตนเองในการฝึกภาคปฏิบัติการพยาบาลเป็นกิจกรรมที่นักศึกษาต้องกระทำกับมนุษย์ จึงจำเป็นต้องมีความพร้อมก่อนการที่จะฝึกปฏิบัติในด้านต่างๆ ที่สำคัญได้แก่ความพร้อมด้านความรู้ การทำงานเป็นทีมการศึกษาด้วยตนเองและด้านเจตคติ

ต่อการปฏิบัติ เหล่านั้นเป็นปัจจัยสำคัญก่อนที่จะช่วยเอื้ออำนวยให้การฝึกปฏิบัติบรรลุวัตถุประสงค์ของรายวิชาได้ ดังนั้นการรับรู้สมรรถนะตนเองเป็นสิ่งที่สำคัญ จะทำให้การตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถของคนที่กระทำพฤติกรรม บรรลุตามกำหนดไว้ในด้านการวางแผนร่วมกันได้เรียนรู้ร่วมกันได้อย่างไร และสอดคล้องกับงานวิจัยของกล้าเผชิญ โชคบำรุงและปาริชาติ วงศ์ก้อม (2564, น.83) กล่าวว่า การรับรู้ที่ได้จากการสอนแบบบรรยาย การสาธิตและทดลอง ปฏิบัติทำได้เรียนรู้กระบวนการคิด การตัดสินใจการแก้ปัญหา การรับผิดชอบในการเรียน การฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ จะส่งผลให้มีความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมทางการพยาบาลได้ดีรวมถึงมีความพยายามในการปฏิบัติเพื่อให้เกิด อย่างต่อเนื่องแต่อย่างไรก็ตาม หากนักศึกษาพยาบาลรับรู้สมรรถนะทางการพยาบาลตนเองต่ำจะส่งผลให้มีความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมทางการพยาบาลได้น้อยทำให้เกิดความเครียดและไม่มีความสุขในการฝึกปฏิบัติต่อไปได้

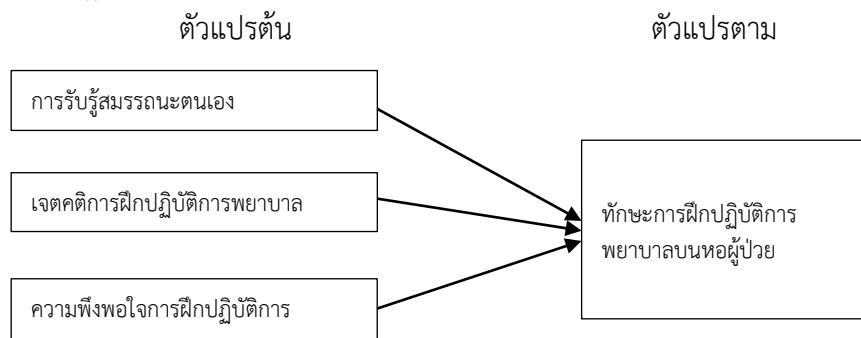
แต่อย่างไรก็ตามในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล ไม่ใช่เพียงการดูแลช่วยเหลือ ตามอาการของโรค การพยาบาลที่มีคุณภาพอย่างจะต้องเป็นการพยาบาลแบบองค์รวมจะต้องใช้ความคิดวิจารณ์ญาณ การคิดวิเคราะห์ถึง สภาพปัญหา และความต้องการของผู้รับบริการอย่างแท้จริง หัวใจของความปลอดภัยของผู้ป่วย ก็คือ การป้องกันความผิดพลาดในการดูแลรักษาพยาบาลผู้ป่วยสอดคล้องกับงานวิจัยของสายสมร เฉลยภิตติและคณะ (2557, น.69) พบว่า การดูแลผู้ป่วยให้เกิดความปลอดภัยต้องอาศัยความรู้ด้านความปลอดภัยผู้ป่วยเพื่อการส่งเสริม ความปลอดภัยผู้ป่วย ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้การนิเทศของอาจารย์พยาบาลอย่างใกล้ชิด ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับ ความรู้ เจตคติและพฤติกรรม (KAP) ของ Bloom (1964, P.371) เป็นแนวคิดที่ได้นำมาใช้ในการศึกษาวิจัย เนื่องจาก มีความเชื่อว่าหากบุคคลมีความรู้มีเจตคติที่ดีและสามารถนำความรู้ความเข้าใจจากการฝึกซ้อมอย่างดีแล้วในห้องปฏิบัติการ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ก็จะทำให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาสมรรถนะต่อไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษา ถึงความสัมพันธ์ ระหว่างการรับรู้สมรรถนะ เจตคติ ความพึงพอใจ และทักษะการปฏิบัติการพยาบาลหลังจาก ฝึกปฏิบัติการพยาบาลในหอผู้ป่วยเสร็จสิ้นแล้วของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยราชธานีอุบลราชธานีและวิทยาเขต อุดรธานี เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผน ดำเนินงาน ปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาคปฏิบัติการ พยาบาลในห้องปฏิบัติการต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการรับรู้สมรรถนะตนเอง เจตคติ ความพึงพอใจ และทักษะการฝึกปฏิบัติการพยาบาล หลังจากการฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการรับรู้สมรรถนะตนเอง เจตคติ ความพึงพอใจและทักษะปฏิบัติการ พยาบาลหลังจากการฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล

กรอบแนวคิด

ผู้วิจัยใช้แนวคิด ทฤษฎี Albert Bandura โดย Bandura ศึกษาความเชื่อ ของบุคคลเรื่องความสามารถใน การกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วย ความสามารถตนเอง (Self -efficacy) ประกอบด้วย ปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัย ได้แก่ B คือ พฤติกรรมอย่างใด อย่างหนึ่ง P คือ องค์ประกอบของบุคคลและ E คือ องค์ประกอบของสิ่งแวดล้อม ที่ทำหน้าที่กำหนด ซึ่งกันและกันนั้นมาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย การรับรู้สมรรถนะตนเอง เจตคติ ความพึงพอใจ มีผล ต่อทักษะการปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล (ภาพที่1)

ภาพที่1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การพิทักษ์สิทธิ์และจริยธรรมการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชธานี วิทยาเขตอุดรธานี เลขที่ :IRB RTU UD 03-09-2564 วันหมดอายุวันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ.2565 พิทักษ์สิทธิ์ผู้เข้าร่วมวิจัยโดยอธิบายวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการวิจัยและประโยชน์ของการศึกษาวิจัย ข้อมูลจะนำเสนอและการเผยแพร่ผลการวิจัยทำในภาพรวม

วิธีดำเนินการวิจัย

แบบการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบ บรรยายและหาความสัมพันธ์

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรประกอบด้วย นักศึกษาพยาบาลชั้นปี 2 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี อุดรธานี จำนวน 82 คน และวิทยาเขตอุดรธานี จำนวน 72 คน รวม 154 คน โดยเป็นผู้ที่สอบผ่านรายวิชาทุกรายวิชาตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2564 ใช้จำนวนทั้งหมดเป็นตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถาม ให้ตัวอย่างเป็นผู้ตอบประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่

1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เพศ เจตคติต่อวิชาชีพ
 2. แบบวัดการรับรู้สมรรถนะตนเอง ประยุกต์มาจากแบบสอบถาม ของศุภรัตน์ แจ่มแจ้ง วิรดา อรรถเมธากุล และดวงแข พิทักษ์สิน (2561, น.147-163) จำนวน 20 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นมาตรวัดประมาณค่าแบบของ Likert's แบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ
 3. แบบวัดเจตคติต่อการฝึกปฏิบัติ ประยุกต์มาจากแบบสอบถาม ของพิศมัย เสรีขจรกิจเจริญ บุญธรรมกิจปริดาภิรุต (2561, น.35-44) จำนวน 23 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นมาตรวัดประมาณค่าแบบของ Likert's 5 ระดับ
 4. แบบวัดความพึงพอใจ ประยุกต์มาจากแบบสอบถามของพิศมัย เสรีขจรกิจเจริญและบุญธรรมกิจปริดาภิรุต (2561, น.35-44) มาใช้เป็นแบบสอบถาม จำนวน 15 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นมาตรวัดประมาณค่าแบบของ Likert's 5 ระดับ
 5. แบบวัดทักษะในการฝึกปฏิบัติ ประยุกต์มาจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หมวดที่ 4 เรื่อง การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา ประกอบด้วย คุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะการปฏิบัติการพยาบาล จำนวน 72 ข้อ ลักษณะเป็นมาตรวัดประมาณค่าแบบของ Likert's 5 ระดับ
- เกณฑ์เกณฑ์การประเมินแบ่งระดับความคิดเห็นของการรับรู้สมรรถนะตนเอง เจตคติดี ความพึงพอใจ และทักษะในการฝึกปฏิบัติ ใช้เกณฑ์เดียวกันโดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ตามเกณฑ์การแปลความหมายของบุญชม ศรีสะอาด ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2553, น.103) คือค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึงระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึงระดับมากค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ของเครื่องมือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน คำนวณหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (CVI) ดังนี้ แบบสอบถามการรับรู้สมรรถนะตนเอง เท่ากับ .90 แบบสอบถามเจตคติ เท่ากับ .95 แบบสอบถามความพึงพอใจเท่ากับ .90 แบบสอบถามทักษะการปฏิบัติการพยาบาล เท่ากับ .85 จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดสอบความเที่ยง กับนักศึกษาพยาบาลที่มีคุณสมบัติเหมือนตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 30 ราย (แต่ละ 15 คน) ในการศึกษาคำนวณหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือได้ค่าดัชนีแอลฟาของ Cronbach ของการรับรู้สมรรถนะเจตคติความพึงพอใจและทักษะการปฏิบัติการพยาบาลเท่ากับ .89, .90, .91, .88 ตามลำดับ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้เก็บรวบรวมข้อมูลในนักศึกษาพยาบาลมหาวิทยาลัยราชธานีอุบลราชธานี และวิทยาเขตอุดรธานี ชั้นปีที่ 2 โดยผู้วิจัยคัดเลือกตัวอย่างด้วยวิธีแบบเจาะจง จำนวน 154 คน เก็บข้อมูล ในช่วงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2565 ผู้วิจัยได้ทำการ ประชาสัมพันธ์โครงการวิจัยผ่านประธานชั้นปีเกี่ยวกับรายละเอียดของโครงการ มีการพิทักษ์สิทธิ์ของตัวอย่าง โดยการเข้าร่วมโครงการวิจัยเป็นไปตามความสมัครใจ เมื่อเสร็จสิ้นการตอบแบบสอบถาม ทีมผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลและนำข้อมูลไปวิเคราะห์ในลำดับต่อไป

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถามการรับรู้สมรรถนะตนเอง แบบสอบถามเจตคติ แบบสอบถามความพึงพอใจ และแบบสอบถามทักษะการปฏิบัติการ วิเคราะห์ หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่าง การรับรู้สมรรถนะตนเอง เจตคติ ความพึงพอใจ มีผลต่อทักษะการปฏิบัติการพยาบาล โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปพบว่า ตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 95.5 เพศชายร้อยละ 4.5 ด้านเจตคติต่อวิชาชีพพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$, $S.D = .30$)

การรับรู้สมรรถนะตนเองของนักศึกษาพยาบาลเห็นว่าส่วนใหญ่พบว่า มีการรับรู้สมรรถนะตนเองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, $S.D = .41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ได้แก่ จะรู้สึกภูมิใจในตนเองมากถ้าสามารถปฏิบัติทักษะได้อย่างถูกต้องในครั้งแรก รองลงมาพบว่าสามารถสร้างสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานได้เป็นอย่างดี ขึ้นชมตนเองทุกครั้งเมื่อทำงานได้ สำเร็จตามที่ได้รับมอบหมาย มีความรู้สึกภูมิใจเมื่อมีอาจารย์ดูแลใกล้ชิด เพราะจะได้รับคำแนะนำที่ถูกต้องและนักศึกษาพยาบาลสามารถสร้างทัศนคติที่ดีต่อการฝึกปฏิบัติ

เจตคติต่อการฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วย พบว่าส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.39$, $S.D = .47$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นเจตคติอยู่ในระดับดีมากที่สุดได้แก่ นักศึกษาพยาบาลมีการแต่งกายถูกระเบียบ ในการเข้าฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ มีความซื่อสัตย์รองลงมา ได้แก่ เป็นผู้ไว้วางใจได้ไม่ทุจริตในหน้าที่ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่เปิดเผยร่างกายของหุ่นจำลอง เปิดเผยเฉพาะที่ต้องการใช้ในการฝึกปฏิบัติจริง ให้การรักษาสิทธิผู้ป่วย จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยปฏิบัติกับหุ่นจำลองเสมือนมนุษย์ที่กำลังป่วย ด้วยความ นุ่มนวล มีความเสียสละ อดทน มีความอดกลั้น มีความตั้งใจฝึกปฏิบัติโดย คำนึงถึงความถูกต้องปลอดภัยกับเพื่อนร่วมงาน

ความพึงพอใจต่อการฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วย ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, $S.D = .51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ได้แก่ อาจารย์นิเทศผู้สอนการฝึกทักษะปฏิบัติการพยาบาลเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านความรู้หลากหลายและมีความชำนาญในแต่ละทักษะ อาจารย์ผู้สอนประจำกลุ่มในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาเอาใจใส่ในการช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้กับนักศึกษาได้รับแรงบันดาลใจจากอาจารย์และเพื่อน ๆ ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล เจ้าหน้าที่ประจำให้คำแนะนำและให้การสนับสนุนอุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติได้เป็นอย่างดี

ทักษะการฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วย ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, $S.D = .45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านได้แก่ คุณธรรมจริยธรรม ความรู้การพยาบาล ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา และนักศึกษามีทักษะด้านการปฏิบัติการพยาบาลอยู่ในระดับมาก

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็น ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การรับรู้สมรรถนะตนเอง เจตคติ ความพึงพอใจ และทักษะการปฏิบัติการพยาบาล ตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยคะแนนของการรับรู้สมรรถนะตนเอง เจตคติ ความพึงพอใจและทักษะการปฏิบัติการพยาบาล (n=154)

ตัวแปร	ระดับคะแนน		แปลความหมาย
	$\bar{X}$	S.D	
การรับรู้สมรรถนะตนเอง	4.13	.41	มาก
เจตคติ	4.39	.47	ดีมาก
ความพึงพอใจ	4.19	.50	มาก
ทักษะการปฏิบัติการพยาบาล	4.26	.45	สูงมาก
ภาพรวม	4.25	.42	มาก

จากตารางที่ 1. แสดงให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ย คะแนนโดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D= .42) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สมรรถนะตนเอง เจตคติ ความพึงพอใจและทักษะการปฏิบัติการพยาบาล ตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สมรรถนะตนเอง เจตคติ ความพึงพอใจและทักษะการปฏิบัติการพยาบาล (n=154)

ตัวแปร	ทักษะการฝึกปฏิบัติการพยาบาล				
	ค่าเฉลี่ย	S.D	r	p-value	ระดับความสัมพันธ์
การรับรู้สมรรถนะตนเอง	4.13	.41	.759	.000	ปานกลาง
เจตคติ	4.39	.47	.788	.000	ปานกลาง
ความพึงพอใจ	4.19	.50	.785	.000	ปานกลาง

**Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าทักษะการปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วย ของนักศึกษาพยาบาล มีความสัมพันธ์กับการรับรู้สมรรถนะตนเอง เจตคติ และความพึงพอใจและอยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

การรับรู้สมรรถนะตนเองพบว่า การรับรู้สมรรถนะของนักศึกษาอยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งอภิปรายได้ว่านักศึกษา มีความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยอย่างมีแบบแผน เนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนใน รายวิชาปฏิบัติและเทคนิคการพยาบาล เป็นรายวิชาภาคปฏิบัติที่นักศึกษาฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วย เป็น การเรียนการสอนที่ให้นักศึกษาได้นำความรู้จากภาคทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ ในการพยาบาลแก่ผู้ป่วยในสถานการณ์ได้จริง และได้ลงมือปฏิบัติกับผู้ป่วยได้จริงและเกิดการเรียนรู้ทั้งทางสติปัญญา เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพและทักษะการปฏิบัติ การพยาบาล ทางมหาวิทยาลัยราชธานี ได้เตรียมความพร้อมนักศึกษาในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยและ จัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติเป็นอย่างดี โดยมีการวางแผนและเตรียมการสอนที่ดีมีการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียน การสอนการวัดและการประเมินผลภาคปฏิบัติที่ชัดเจนซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา ของศุภรัตน์ แจ่มแจ้ง วิธดา อรรถเมธากุล และดวงแข พัทธสิน (2561, น.157) ที่กล่าวว่าในการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายนั้นผู้เรียน และผู้สอนต้องมีส่วนร่วมที่ดีต่อกัน มีการวางแผนร่วมกันกำหนดจุดมุ่งหมายขั้นตอนการฝึกปฏิบัติตลอดทั้งการประเมินผล การฝึกปฏิบัติงานผู้สอนและเตรียมตนเองในการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสอดคล้องกับการศึกษาของ ปานทิพย์ ปุณณานนท์ และทัศนีย์ เกริกกุลธร (2554, น.50) พบว่า ความรู้พื้นฐานเดิมหรือความรู้ทางภาคทฤษฎีจะต้อง ถูกนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนภาคปฏิบัติ เพื่อให้เกิดทักษะทางการพยาบาลและช่วยให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ และคุณภาพยิ่งขึ้น

ระดับเจตคติต่อการฝึกปฏิบัติการพยาบาล หลังจากการฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพบว่า อยู่ในระดับดีถึงดีมากกว่า เจตคติในข้อมูลทั่วไปที่อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอภิปรายได้ว่าเจตคติเป็นท่าทีความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลมาจากการเรียนรู้ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับซึ่งจะช่วยส่งเสริมและกระตุ้นให้บุคคลเกิดความรู้สึกที่ดี และส่งผลให้เกิดเจตคติที่ดีทั้งนี้ต้องมีความพร้อมด้านความรู้ ด้านเจตคติ และด้านทักษะในการปฏิบัติการพยาบาล เพื่อให้ศึกษามีความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วย และช่วยลดความวิตกกังวลขณะฝึกภาคปฏิบัติ สอดคล้องกับงานวิจัยของปญยรัตน์ หัตถ์และปริญญ์ แก้วสงค์ (2562, น.367) พบว่า ระดับเจตคติต่อความปลอดภัยผู้ป่วยของพยาบาลวิชาชีพส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้เป็นเพราะเห็นความสำคัญของความปลอดภัยผู้ป่วยและเชื่อว่าการจัดระบบความปลอดภัยในการดูแลรักษาพยาบาลผู้ป่วยเป็นสำคัญและสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริจิตร จันทร และธัญลักษณ์ บรรลือชิตกุล (2555, น.41) พบว่า ความรู้สึกของนักศึกษาที่มีต่อการดูแลผู้ป่วยมากที่สุดคือรู้สึกภูมิใจเต็มใจ และตั้งใจที่ได้ช่วยเหลือผู้ป่วยให้ดีขึ้นมีความสุขที่ได้ดูแลผู้อื่น นอกจากนี้ยังมีความรู้สึกว่าเป็นงานที่เสียสละทำด้วยความรักและต้องมีความรับผิดชอบอย่างมาก

ระดับความพึงพอใจพบว่าอยู่ในระดับมาก ซึ่งอภิปรายได้ว่าการสร้างสัมพันธภาพและความคุ้นเคยกับอาจารย์ผู้สอนภาคปฏิบัติในการเตรียมความพร้อมนักศึกษาในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วย โดยแจกคู่มือการเรียนและเอกสารที่เกี่ยวข้องในการฝึกปฏิบัติงานให้นักศึกษาศึกษาทบทวนล่วงหน้า และปฐมนิเทศก่อนการฝึกปฏิบัติโดยชี้แจงวัตถุประสงค์ โดยให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกัน รวมทั้งการเตรียมด้านความรู้ด้านเจตคติ และทักษะการปฏิบัติการพยาบาลให้พร้อมต่อการฝึกปฏิบัติงาน การนำประสบการณ์ที่ดีทำให้เกิดทัศนคติที่สอดคล้องกับงานวิจัย ของศุภรัตน์ แจ่มแจ้ง และคณะ (2561, น.155) พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยอยู่ในระดับมาก ในเรื่องรู้สึกว่าคุณครูดูแลเอาใจนักศึกษามากเป็นอย่างดียิ่งอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับทักษะการปฏิบัติการพยาบาลพบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งอภิปรายได้ว่านักศึกษาผ่านการเรียนวิชาหลักการและเทคนิคการพยาบาลทั้งทฤษฎีและภาคทดลองเสร็จสิ้น โดยในภาคทดลองได้มีการกำหนดให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติทักษะภายหลังการเรียนในแต่ละทักษะ และด้านอาจารย์ผู้สอนประจำหอผู้ป่วยหรือเจ้าหน้าที่หอผู้ป่วยด้านความพึงพอใจและความหลากหลายของหัตถการทำให้ได้รับประสบการณ์ที่ดีอีกทั้งได้รับการเอาใจใส่จากอาจารย์ประจำหอผู้ป่วยเป็นอย่างดีทำให้นักศึกษารู้สึกปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของปานทิพย์ บุณยานนท์ และทัศนีย์ เกริกกุลธร (2554, น.53) พบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์ทางบวกต่อสมรรถนะของนักศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมปัจจัยด้านผู้เรียน และปัจจัยด้านผู้สอนส่งเสริมให้เกิดผลดีต่อนักศึกษามีความพร้อมในการนำความรู้พื้นฐานเดิมทางการพยาบาลถูกนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนภาคปฏิบัติ เพื่อให้เกิดทักษะทางการพยาบาลและช่วยให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและคุณภาพยิ่งขึ้น

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สมรรถนะตนเอง เจตคติความพึงพอใจ และทักษะการปฏิบัติการพยาบาล มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง พบว่าการรับรู้สมรรถนะตนเองของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับเจตคติความพึงพอใจ และทักษะการปฏิบัติการพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 อภิปรายได้ว่า เมื่อเจตคติเพิ่มขึ้น การรับรู้สมรรถนะทางการพยาบาลในการฝึกปฏิบัติในหอผู้ป่วยจะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปญยรัตน์ หัตถ์ และปริญญ์ แก้วสงค์ (2562, น.366) พบว่าเจตคติกับการรับรู้ทักษะทางการพยาบาลตามหลักการดูแลความปลอดภัยผู้ป่วยมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกทั้งนี้เป็นเพราะว่าพยาบาลวิชาชีพมีเจตคติต่อความปลอดภัยผู้ป่วยอยู่ในระดับดีถึงดีมากและสอดคล้องกับงานวิจัย ของสุนทร บุญบำรุง (2557, น.90) พบว่า ทัศนคติด้านความปลอดภัยในการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา เนื่องจากพยาบาลมีทัศนคติความปลอดภัยในการทำงานในระดับดีถึงดีมากส่งผลให้มีพฤติกรรมความปลอดภัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

นำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับเพิ่มพูนทักษะการดูแลผู้ป่วยปลอดภัย โดยจัดทำเป็นรูปแบบของการวิเคราะห์กรณีศึกษาจากสถานการณ์จริง เพื่อส่งเสริมทักษะในการดูแลผู้ป่วยปลอดภัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรวิจัยความสัมพันธ์ผลการรับรู้สมรรถนะตนเอง เจตคติ และความพึงพอใจมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กล้าเผชิญ โชคบำรุง,ปาริชาติ วงศ์ก้อม, จินตนา สุวิทวัส. (2564). การรับรู้สมรรถนะตนเองทางการ พยาบาลในการฝึกปฏิบัติวิชาการพยาบาลสุขภาพผู้ใหญ่นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. *วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ*, 44(2), 72-84.
- Shokebumroong, K., Wonggom, P., Suwittawat, C. (2021). Self- Perceived Nursing Competencies of The Second-Year Nursing Students in Adult Health Nursing Practice Course I at The Faculty of Nursing, Khon Kaen University. *Journal of Nursing Science & Health*, 44(2), 72-84. [in Thai]
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- Srisa-ard, B. (2010). *Basic Research*. Bangkok: Suweeriyasan. [in Thai]
- ปานทิพย์ ปุณณานนท์ และทัศนีย์ เกริกกุลธร. (2554). ปัจจัยทำนายสมรรถนะของนักศึกษาพยาบาลในการปฏิบัติ การพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์. *วารสารพยาบาลศาสตร์*, 29(2), 47-55.
- Poorananon, P. and Krirkgulthorn, T. (2011). Factors Predicting Nursing Student's Competency in Evidence-Based Nursing. *Journal of Nursing Science*, 20(3), 147-163. [in Thai]
- บุญยรัตน์ หัตถกิจและปริญา แก้วสงค์. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ เจตคติ และการรับรู้ทักษะทาง การพยาบาลตามหลักการดูแลความปลอดภัยผู้ป่วยของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลตำรวจ. *วารสารพยาบาลทหารบก*, 20(2), 360-369.
- Huttakee,P and Kaewsongk, P. (2019). The Relationship Between The Knowledge, Attitude, and Perceived Nursing Skill Based on Patient Safety of Professional Nurses in Police General Hospital. *Journal of The Royal Thai Army Nurses*, 20(2), 360-369. [inThai]
- พิศมัย เสรีขจรกิจเจริญ และบุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ. (2561). การเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่มีต่อวิชาชีพการสาธารณสุข ของนิสิต คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. *วารสารสาธารณสุขมหาวิทยาลัยบูรพา*, 13 (1), 35-44.
- Serekatornkicharoen, P. and Kijpredarborisuthi, B. (2018). A Study on Changes in attitudes Toward The Public Health Profession of Students at Faculty of Public Health, Burapha University. *The Public Health Journal of Burapha University*, 13(1), 35-44. [inThai]
- ศิริจิตร จันทร และธัญลักษณ์ บรรลิจิตกุล. (2555). ความพร้อมในการฝึกปฏิบัติในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย. *วารสารพยาบาลสภากาชาดไทย*, 5 (1), 32-45.
- Janton, S and Bunlikitkul, T. (2012). Readiness to practice in the Fundamentals of Nursing Practicum Among Nursing Students at The Thai Red Cross College of Nursing. *Thai Red Cross Nursing Journal*, 5(1), 32-45. [inThai]

- ศุภรัตน์ แจ่มแจ้ง, วิรดา อรรถเมธากุล และดวงแข พัทธ์สิน. (2561). ผลของการเตรียมความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วย อย่างมีแบบแผนสำหรับนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี. *วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี*, 20(3), 147-163.
- Jamjang, S., Atthamaethakul, W., Phithaksin, D. (2018). The Effect of Readiness Preparation for Nursing Practice in Ward of 2nd year Nursing students, Borommarajonnani College of Nursing Ratchaburi. *Journal of Science and Technology UbonRatchathani University*, 20(3), 147-163. [in Thai]
- สายสมร เฉลยภักดี, พรนภา คำพราว และ สมพิศ พรหมเดช. (2557). ความปลอดภัยของผู้ป่วยกับคุณภาพบริการพยาบาล. *วารสารพยาบาลทหารบก*, 15(2), 67-70.
- Chaleoykitti, S., Kamprow, P., Promdet, S. (2014). Patient Safety and Quality of Nursing service. *Journal of The Royal Thai Army Nurses*, 15(2), 66-70. [inThai]
- สุนทร บุญบำเรอ. (2557). พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพยาบาล ในโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา*, 2 (2), 82-92.
- Boonbumroe, S. (2014). Work Safety Behaviors of Nurse in Maharat Nakhon Ratchasima Hospital, Nakhon Ratchasima. *The Journal of Barommarajonani College of Nursing Nakhonratchasima*, 20(2), 82-92. [in Thai]
- Bloom, B.S. (1964). *Taxonomy of Educational Objectives: The Classification of Educational Goals. Handbook II: Affective Domain*. New York: David McKay.

ภาคผนวก

หลักเกณฑ์และคำแนะนำสำหรับผู้นิพนธ์บทความ (Instructions for Authors)
วารสารวิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี
สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

วารสารวิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี เป็นวารสารทางวิชาการที่สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จัดทำโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัย ด้านครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์/จิตวิทยา ด้านสหวิทยาการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และด้านสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และเป็นสื่อกลางแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับการวิจัยและประเมินผล การศึกษา โดยจัดพิมพ์เป็นวารสารราย 6 เดือน (ปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม-มิถุนายน และฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม-ธันวาคม)

ผลงานที่จะนำมาตีพิมพ์ในวารสารนี้จะต้องได้รับการตรวจสอบทางวิชาการ (peer review) จากผู้ทรงคุณวุฒิ ก่อน เพื่อให้วารสารมีคุณภาพระดับมาตรฐานสากล นำไปอ้างอิงได้ ผลงานที่ส่งมาตีพิมพ์จึงต้องมีสาระน่าสนใจ เป็นงาน ที่ทบทวนความรู้เดิม หรือองค์ความรู้ใหม่ที่ทันสมัย รวมทั้งข้อคิดเห็นที่เกิดประโยชน์ต่อผู้อ่าน โดยเป็นผลงานที่ไม่เคย ถูกนำไปตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารอื่นใดมาก่อน และไม่ได้อยู่ในระหว่างพิจารณาผลงานวารสารใด ๆ การเตรียมต้นฉบับ ที่จะมาลงตีพิมพ์ ควรปฏิบัติตามคำแนะนำดังนี้

1. ประเภทผลงานที่ตีพิมพ์

- 1.1 บทความวิทยานิพนธ์ (Thesis Article) เป็นการสรุปผลการวิจัยจากวิทยานิพนธ์แล้วนำเสนอในรูปแบบของ บทความ
- 1.2 บทความวิจัย (Research Article) เป็นการสรุปผลการวิจัยทั่ว ๆ ไปแล้วนำเสนอในรูปแบบของบทความ
- 1.2 บทความพิเศษ (Special Article) เป็นการสรุปความรู้ที่ได้รับจากการบรรยายพิเศษโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ด้านวิจัยและประเมินผลการศึกษาและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เนื่องในโอกาสต่าง ๆ
- 1.3 บทความวิชาการ (Academic Article) เป็นการนำเสนอความรู้ทางวิชาการทั่ว ๆ ไป ที่เป็นประโยชน์ต่อ ผู้อ่าน

2. การเตรียมต้นฉบับ

ผู้นิพนธ์สามารถจัดเตรียมต้นฉบับเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษก็ได้ แต่บทความภาษาอังกฤษจะต้อง มีบทความย่อเป็นภาษาไทยด้วย โดยเนื้อหาของบทความให้ใช้แบบอักษร TH SarabunPSK ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จัดเป็นแบบคอลัมน์เดียว ความยาวของบทความรวมทั้งหมดไม่เกิน 10 หน้า

ขนาดของต้นฉบับ ใช้กระดาษขนาด A4 (8.27 x 11.69 นิ้ว) พิมพ์หน้าเดียว พิมพ์ด้วย Microsoft Word for Windows โดยให้ตั้งค่าหน้ากระดาษดังนี้ ขอบบน (Top) และขอบซ้าย (Left) ระยะขอบ 1.50 นิ้ว ขอบล่าง (Bottom) และขอบขวา (Right) ระยะขอบ 1.00 นิ้ว

การเรียงลำดับเนื้อหาและรูปแบบการพิมพ์ ให้ใช้หลักเกณฑ์ดังนี้

ที่	หัวข้อ	คำอธิบาย	รูปแบบ/ขนาดอักษร
1	ชื่อเรื่อง (Title)	ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ กะทัดรัด ไม่ยาวจนเกินไป โดยพิมพ์ชื่อเรื่องภาษาไทยก่อนแล้วตามด้วยภาษาอังกฤษ	จัดกลางหน้ากระดาษ ขนาด 18pt ตัวหนา
2	ชื่อผู้นิพนธ์ (Authors)/ ผู้วิจัยร่วม และอาจารย์ ที่ปรึกษา	ให้มีทั้งภาษาไทย (บรรทัดแรก) และภาษาอังกฤษ (บรรทัดที่สอง) โดยไม่ต้องมีคำนำหน้านามหรือตำแหน่งทางวิชาการใดๆ ใส่เลข “ 1 ” (ตัวยก) ไว้ท้ายนามสกุลผู้นิพนธ์ และใส่เลข 2, 3, 4 ท้ายชื่อผู้วิจัยร่วม และชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ตามลำดับ	จัดกลางหน้ากระดาษ ขนาด 16pt ตัวหนา
3	บทคัดย่อ	เขียนไม่เกิน 18 บรรทัด และสรุปให้ตรงประเด็น 1) ย่อหน้าแรก เอียงเข้าไป 0.50 นิ้ว ขึ้นต้นคำว่า “การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อ... 2) เพื่อ... และ 3) เพื่อ...” แต่ถ้ามีข้อเดียวหรือสองข้อ ไม่ต้องใส่เลขข้อหน้าข้อความวัตถุประสงค์ 2) ย่อหน้าที่สอง เอียงเข้าไป 0.50 นิ้ว ขึ้นต้นคำว่า ผลการวิจัยพบว่า (ตัวหนา) - หากผลการวิจัยเป็นข้อความให้เขียนต่อจากคำว่า ผลการวิจัยพบว่า - หากผลการวิจัยเป็นหัวข้อ ให้ขึ้นบรรทัดใหม่โดยเขียนข้อ “ 1. ” เอียงเข้าไป 0.63 นิ้ว	หัวข้อจัดกึ่งกลาง หน้ากระดาษ ขนาด 16pt ตัวหนา ส่วนเนื้อหาให้ใช้ขนาด 14pt ตัวธรรมดาไม่หนา
4	คำสำคัญ	ให้นำคำหลัก ๆ จากชื่อเรื่องหรือตัวแปรมาลงโดยไม่ต้องแปลความหมาย ประมาณ 3-5 คำ	จัดชิดซ้าย ขนาด 14pt ตัวหนา - ไม่ต้องใส่เครื่องหมาย “ : ” หลังคำว่า “คำสำคัญ” แล้วให้ เว้นวรรค 2 เคาะ ก่อนพิมพ์คำหลัก - ให้พิมพ์สัญลักษณ์ “ , ” แล้วเว้นวรรค 1 เคาะ คั่นระหว่างคำ

ที่	หัวข้อ	คำอธิบาย	รูปแบบ/ขนาดอักษร
5	เชิงอรรถ 1) ที่อยู่ของผู้พิมพ์ที่สามารถติดต่อได้ (Address) 2) ตำแหน่งและสถานที่ทำงานของอาจารย์ที่ปรึกษา	เขียนที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ โดยเริ่มจากชื่อปริญญา สาขาวิชา มหาวิทยาลัย ที่อยู่ และ E-mail ตามลำดับ	จัดไว้ท้ายหน้ากระดาษ ขนาด 12pt พิมพ์ไม่หนาและตัวเอียง
ตัวอย่างการเขียนเชิงอรรถ ¹ ศุภศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ² ถนนราชธานี ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี รหัสไปรษณีย์ 34000 E-mail : reseva@ubru.ac.th ³ รองศาสตราจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี : อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี : อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม			
6	Abstract	แปลจากบทคัดย่อภาษาไทยให้มีความหมายตรงกัน 1) ย่อหน้าแรก ยื้องเข้าไป 0.50 นิ้ว ขึ้นต้นคำว่า “The purposes of this research were (1)..., (2)...” คำว่า purpose ถ้ามี 1 ข้อ ไม่ต้องเติม s 2) ย่อหน้าที่สอง ยื้องเข้าไป 0.50 นิ้ว ขึ้นต้นคำว่า The research findings were as follows: (ตัวหนา) - หากผลการวิจัยเป็นข้อความให้เขียนต่อจากคำว่า The research findings were as follows: - หากผลการวิจัยเป็นหัวข้อ ให้ขึ้นบรรทัดใหม่ โดยเขียนชื่อ “ 1. ” ยื้องเข้าไป 0.63 นิ้ว	หัวข้อจัดกึ่งกลาง หน้ากระดาษ ขนาด 16pt ตัวหนา ส่วนเนื้อหาให้ใช้ขนาด 14pt ตัวธรรมดาไม่หนา
7	Keywords	แปลคำหลักจาก คำสำคัญ มาเป็นภาษาอังกฤษ	จัดชิดซ้าย ขนาด 14pt ตัวหนา - ไม่ต้องใส่เครื่องหมาย “ : ” หลังคำว่า “Keywords” แล้วให้เว้นวรรค 2 เคาะ ก่อนพิมพ์คำหลัก - ให้พิมพ์สัญลักษณ์ “ , ” แล้วเว้นวรรค 1 เคาะ คั่นระหว่างคำ

ที่	หัวข้อ	คำอธิบาย	รูปแบบ/ขนาดอักษร
8	บทนำ (Introduction)	บรรยายถึงที่มาและความสำคัญของปัญหาและเหตุผลที่นำไปสู่การศึกษาวิจัย	- หัวข้อจัดชิดซ้าย - ขนาด 16pt ตัวหนา - ส่วนเนื้อหา ให้ย่อหน้า - เยื้องเข้าไป 0.50 นิ้ว - ใช้ขนาด 14pt - ตัวธรรมดาไม่หนา
9	วัตถุประสงค์การวิจัย (Purpose of Research)	ให้กล่าวถึงวัตถุประสงค์การวิจัยเป็นข้อ ๆ	
10	กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)	ใส่แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย	
11	สมมติฐานการวิจัย	(ถ้ามี) ระบุตามรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์	
12	วิธีดำเนินการวิจัย (Methodology)	อธิบายกระบวนการวิจัย โดยระบุรายละเอียดของวิธีการศึกษา สิ่งที่น่าสนใจ จำนวน ลักษณะเฉพาะของตัวอย่างที่ศึกษา ขอบเขตการวิจัย ประชากร ตัวอย่างวิธีการเลือก/สุ่มตัวอย่าง ตลอดจนเครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการศึกษาและการหาคุณภาพของเครื่องมือ อธิบายแบบแผนการวิจัย การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย	
13	สรุปผลการวิจัย (Results)	สรุปย่อผลการวิจัยในภาพรวมตามวัตถุประสงค์การวิจัย	
14	อภิปรายผลการวิจัย (Discussion and Conclusion)	ให้แสดงเหตุผลทางวิชาการถึงสิ่งที่พบจากการวิจัย โดยมีการอ้างอิงและนำเสนออภิปรายผลเท่าที่จำเป็นอย่างชัดเจน และครอบคลุม	
15	ข้อเสนอแนะ (Recommendation)	ให้ข้อเสนอแนะสิ่งที่จำเป็นและสำคัญที่ได้จากการวิจัย	
16	กิตติกรรมประกาศ (Acknowledgments)	(ถ้ามี) ระบุสั้นๆ ว่างานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนและความช่วยเหลือจากองค์กรใดหรือผู้ใดบ้าง	
17	บรรณานุกรม (References)	ให้ระบุเอกสารอ้างอิงที่ปรากฏในเนื้อหาบทความ (In-text Citation) ให้ถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนด รวมทั้งให้อ้างอิงรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ของผู้นิพนธ์ด้วย และบรรณานุกรมที่เป็นภาษาอังกฤษ ให้พิมพ์อักษรขึ้นต้นเป็นตัวพิมพ์ใหญ่	

ที่	หัวข้อ	คำอธิบาย	รูปแบบ/ขนาดอักษร
18	ตาราง	ใช้ตารางที่ 1, 2, 3...ตามลำดับ หากชื่อตารางมี 2 บรรทัด บรรทัดถัดไปให้พิมพ์ตรงกับ อักษรตัวแรกของชื่อตารางในบรรทัดแรก แล้วเว้น 1 บรรทัด จึงค่อยพิมพ์ตาราง	คำว่า “ตารางที่ 1, 2...” จัดชิดซ้าย ตัวหนา ส่วน ชื่อตารางใช้ตัวธรรมดา ไม่หนา ใช้ขนาด 14pt ส่วนข้อความในตาราง ควรใช้ขนาด 12pt-14pt
19	ภาพ/แผนภูมิ/กราฟ	ใช้คำว่าภาพที่ 1, 2, 3...ตามลำดับ หากชื่อภาพมี 2 บรรทัด บรรทัดถัดไปให้พิมพ์ตรงกับ อักษรตัวแรกของชื่อตารางในบรรทัดแรก	คำว่า “ภาพที่ 1, 2, 3..” จัดชิดซ้าย ตัวหนา ส่วนชื่อภาพใช้ตัวธรรมดา ไม่หนา ขนาด 14pt
20	การเขียนภาษาอังกฤษ เพื่ออธิบายศัพท์ทาง เทคนิค	ให้เขียนในวงเล็บต่อท้ายคำศัพท์นั้น ๆ โดยอธิบายเพียง ครั้งแรกที่ศัพท์นั้นปรากฏในบทความ และให้เขียน ขึ้นต้นด้วยตัวพิมพ์ใหญ่ทุกคำ	
21	การลำดับหัวข้อของ เนื้อเรื่อง	ให้ใช้เลขกำกับบทนำเป็นหัวข้อหมายเลข 1 และหากมี หัวข้อย่อยให้ใช้เลขระบบทศนิยมกำกับหัวข้อย่อย เช่น 1.1 เป็นต้น	
22	การพิมพ์จุดทศนิยม	ให้ใช้ทศนิยม 2-3 ตำแหน่ง ตามความเหมาะสม หาก ตัวเลขมีค่าไม่ถึง 1.00 ให้มีศูนย์ (0) อยู่หน้าจุด เช่น 0.99, 0.10 ยกเว้นระดับนัยสำคัญทางสถิติ ไม่ต้องใส่ ศูนย์ข้างหน้า เช่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05	
23	การใช้เครื่องหมาย ไม้ยมก “ ” , ทวิภาค “ : ”	ให้เว้นวรรค 1 เคาะ ก่อนและหลังเครื่องหมาย เช่น อื่น ๆ, (2560 : 19) เป็นต้น	
24	การใช้เครื่องหมาย จุลภาค (,)	ไม่ต้องเว้นวรรคหน้าเครื่องหมายจุลภาค แต่ให้เว้นวรรค หลังเครื่องหมาย 1 เคาะ	
25	การอ้างอิงแทรก ในเนื้อหา	ให้อ้างเลขหน้าด้วย เช่น กรมวิชาการ (2560 : 1) เป็นต้น	

3. การเขียนอ้างอิงในเนื้อหาของบทความ และการเขียนบรรณานุกรม (References)

3.1 การอ้างอิงในเนื้อหาบทความ ใช้ระบบการอ้างอิงแบบ นาม-ปี และหน้า (ชื่อ-นามสกุลผู้นิพนธ์ ปีที่พิมพ์ : หน้าอ้างอิง)

3.2 การเขียนบรรณานุกรม ใช้การอ้างอิงเอกสารที่เกี่ยวข้องที่ตรงกับเอกสารในบทความเท่านั้น หากบทความนั้นเขียนสรุปมาจากผลงานฉบับเต็มของผู้นิพนธ์เอง ให้อ้างอิงผลงานฉบับนั้นด้วย โดยจัดเรียงลำดับตามตัวอักษร ถ้าเป็นบทความภาษาไทยนำโดยกลุ่มเอกสารภาษาไทยและตามด้วยกลุ่มเอกสารภาษาอังกฤษ เช่น

3.2.1 การอ้างอิงจากหนังสือหรือตำรา ใช้รูปแบบดังนี้

ผู้แต่ง./ชื่อเรื่อง./พิมพ์ครั้งที่./สถานที่พิมพ์./ผู้จัดพิมพ์./ปีพิมพ์.

ตัวอย่าง

ธีรภูมิ เอกะกุล. การวิจัยปฏิบัติการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. อุบลราชธานี : ยงสวัสดิ์อินเตอร์กรุ๊ป, 2553.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. สถิติวิทยาทางการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2540.

สุภมาส อังศุโชติ สมถวิล วิจิตรวรรณ และรัชนิภา ภิญโญภาณุวัฒน์. สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัยทาง (เยื้องเข้าไป 0.56 นิ้ว) สังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ : เทคนิคการใช้โปรแกรม LISREL. พิมพ์ครั้งที่ 3 (ฉบับปรับปรุง).

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญมั่งมีการพิมพ์, 2554.

สำลี รักสุทธี และคณะ. เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนและการเขียนแผนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็น

สำคัญ. กรุงเทพฯ : พัฒนาการศึกษาศึกษา, 2544.

Elliott, John. Action Research for Educational Change. 2nd ed. Guildford : Biddles Ltd., 1992.

Krulik, Stephen and A. Rudnick Jesse. Problem Solving. Massachusetts : Allyn and Bacon, 1988.

Bitter, Gary G., Mary M. Hatfield and Nancy T. Edwards. Mathematic Methods for the Elementary and Middle School : A Comprehensive Approach. Boston : Allyn and Bacon, 1989.

McClelland, David C. and others. The Achievement Motive. New York : Appleton-Century Crofts, 1953.

3.2.2 การอ้างอิงจากวิทยานิพนธ์ ใช้รูปแบบดังนี้

ผู้เขียน./ชื่อวิทยานิพนธ์./ประเภทของบทนิพนธ์พร้อมด้วยชื่อหลักสูตร/สถาบัน./ปีพิมพ์.

ตัวอย่าง

มลฤดี รัตน. การปฏิบัติการพัฒนาผลการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7E ในวิชา ฟิสิกส์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีเมืองวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 29. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2555.

Kroiss, G. M. Measuring Counselors : Critical Evaluative Thinking. Doctoral Dissertation. The University of North Carolina at Greensboro, 1998.

3.2.3 การอ้างอิงจากวารสาร ใช้รูปแบบดังนี้

ผู้เขียนบทความ//“ชื่อบทความ,”//ชื่อวารสาร//ปีที่/ฉบับที่(เดือน ปี)/:เลขหน้า.

ตัวอย่าง

วรรณัน ขุนศรี. “การจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์,” วารสารวิชาการ. 6, 3 (มีนาคม 2546) : 73–74.

Reap, M. A. “Master and Novice Secondary Science Teacher’ Understandings and Use of the Learning Cycle,” *Dissertation Abstracts International*. 61, 2 (August 2002) : 484-A.

3.2.4 การอ้างอิงจากบทความ/เอกสารที่นำเสนอในการประชุมวิชาการ (Conference Papers)

ใช้รูปแบบดังนี้

1) กรณีที่จัดพิมพ์รวมเล่ม มีหัวข้อการประชุม และชื่อการประชุม

ผู้เขียน//“ชื่อบทความ/เอกสาร,”//ใน:/ชื่อบรรณาธิการ./บรรณาธิการ./ชื่อเรื่องหรือหัวข้อการประชุม//
(เยื้องเข้าไป 0.56 นิ้ว) ชื่อการประชุม;/วันที่/เดือน/ปีที่จัดประชุม;/สถานที่จัดประชุม./สถานที่พิมพ์:/
ผู้จัดพิมพ์,ปีพิมพ์./หน้า.

ตัวอย่าง

บุญส่ง พังนสุนทร. “ภาวะช็อก : การวินิจฉัยและการวินิจฉัยแยกโรค,” ใน : พลากร สุรกุลประภา, บรรณาธิการ. *Medicine in the Evidence-Based Era. การประชุมวิชาการประจำปี 2544 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ครั้งที่ 17 ; 16-19 ตุลาคม 2544 ; ขอนแก่น. ขอนแก่น : คณะแพทยศาสตร์, 2544. หน้า 195-208.*

Bengtsson, S. and B. G. Solheim. “Enforcement of Data Protection, Privacy and Security in Medical Informatics,” In : Lun K. C., Lun, P. Degoulet and T. E. Piemme, editors. *MEDINFO 92. Proceedings of the 7th World Congress on Medical Informatics ; 6-10 September 1992 ; Geneva, Switzerland. Amsterdam: North-Holland, 1992. pp. 1561-1565.*

2) กรณีที่จัดพิมพ์รวมเล่ม ไม่มีหัวข้อการประชุม และมีเฉพาะชื่อการประชุม

ผู้เขียน//“ชื่อบทความ/เอกสาร,”//ใน:/ชื่อบรรณาธิการ./ชื่อการประชุม;/วันที่/เดือน/ปีที่จัดประชุม;/
(เยื้องเข้าไป 0.56 นิ้ว) สถานที่จัดประชุม./สถานที่พิมพ์:/ผู้จัดพิมพ์,ปีพิมพ์./หน้า.

ตัวอย่าง

วิโรจน์ ไวนาขกิจ. “การศึกษาเปรียบเทียบการหาค่า Reticulocyte ด้วยวิธีใช้บุคลากรและเครื่องตรวจอัตโนมัติ,”
ใน : การประชุมวิชาการประจำปี ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย ; 10-11 กุมภาพันธ์ 2543 ; กรุงเทพฯ. กรุงเทพฯ : สภากาชาดไทย, 2543. หน้า 37-41.

Fuller, L. F. "Total Quality Manufacturing at the Rochester Institute of Technology Integrated Circuit Factory," In : J. M., editor. **IEEE/SEMI Advanced Semiconductor Manufacturing Conference** ; 27 September – 1 October 1991 ; Deroit, Mich. New York : IEEE, 1991. pp. 65-69.

3) กรณีเป็นเอกสารประกอบการประชุม/สัมมนาที่ไม่ได้จัดพิมพ์รวมเล่ม

ผู้เขียน./ชื่อเอกสาร./เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ...../;/วันที่/เดือน/ปีที่จัดประชุม/;/สถานที่จัดประชุม.

ตัวอย่าง

ผกายมาศ ปิณฑะดิษ. การเปรียบเทียบคุณภาพและความคงสภาพของพลาสมาคนปกติ สำหรับการทดสอบการแข็งตัวของเลือด. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ โรคมะเร็งแห่งชาติ ครั้งที่ 5 ; 20-21 ตุลาคม 2542 ; กรุงเทพฯ.

Yamamoto, T. **Fishery Regulation Adopted for Coastal and off Shore Fisheries in Japan.**
Paper Presented at the Symposium on the Exploitation and Management of Marine Fishery Resources in Southeast Asia ; 14-16 September 1987 ; Darwin, Australia.

3.2.5 การอ้างอิงบทความในหนังสือรวมเรื่อง ใช้รูปแบบดังนี้

ผู้เขียน./“ชื่อบทความ,”/ใน/ชื่อเรื่อง./หน้าที่ปรากฏบทความ./ชื่อบรรณาธิการ, บรรณาธิการ./ครั้งที่พิมพ์.
/////////สถานที่พิมพ์:/ผู้จัดพิมพ์,/ปีที่พิมพ์.

ตัวอย่าง

ทิตนา แชมมณี. “การเผยแพร่ผลงานวิจัย,” ใน **เส้นทางสู่งานวิจัยในชั้นเรียน**. หน้า 13-18. ลัดดา ภูเกียรติ, บรรณาธิการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์, 2538.

Brown, R. and A. F. Dyer. “Cell Division in Higher Plants,” In **Plant Physiology : An Advanced Treatise**. pp. 49-90. New York: Academic Press, 1972.

3.2.6 การอ้างอิงสารสนเทศจากเว็บไซต์ (Web Site) ของบุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ

ชื่อผู้แต่ง./ชื่อเรื่อง/(ออนไลน์)/ปีพิมพ์/(อ้างเมื่อ/วันที่/เดือน/ปี)/./จาก:/URL

ตัวอย่าง

นฤมล เรืองรัตน์. **บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านอินเทอร์เน็ต Pro/Desktop 8.0** (ออนไลน์) 2557 (อ้างเมื่อ 4 มีนาคม 2557). จาก: <http://prodesktop.brr.ac.th/history.php>

De Coster, J. **Meta-Analysis Note** (online) 2004 (cited 15 September 2011). Available from: <http://www.stat-help.com/notes.html>

4. การส่งต้นฉบับ การตรวจสอบเบื้องต้นและการแก้ไข

4.1 ผู้นิพนธ์บทความส่งต้นฉบับตามขั้นตอนผ่านระบบส่งบทความทางเว็บไซต์ <http://www.res-eva.ubru.ac.th/journals> ขอให้ศึกษาขั้นตอนการส่งโดยละเอียด ทั้งนี้ ให้ผู้นิพนธ์ติดต่อขอส่งบทความทาง E-mail: reseva@ubru.ac.th โดยส่งไฟล์บทความ ใบนำส่งขอส่งบทความ และใบโอนเงิน ผ่านระบบการส่งบทความแบบออนไลน์

4.2 เมื่อกองบรรณาธิการได้รับต้นฉบับแล้ว จะนำมาพิจารณาแล้วแจ้งตอบกลับให้ผู้นิพนธ์บทความทราบผลว่าต้องแก้ไขเบื้องต้นหรือไม่ เมื่อผู้นิพนธ์แก้ไขเรียบร้อยแล้วกองบรรณาธิการจะนำส่งต่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาต่อไป และขอสงวนสิทธิ์ที่จะไม่รับพิจารณาบทความ หากผู้นิพนธ์ไม่ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของกองบรรณาธิการวารสาร

4.3 บทความที่กองบรรณาธิการพิจารณาเบื้องต้นแล้วเห็นควรรับไว้เพื่อส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาต่อไป บทความนั้นจะได้รับการตรวจสอบทางวิชาการจากผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับบทความนั้น ๆ จำนวน 2 ท่าน เมื่อได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิคืนกลับมาแล้ว กองบรรณาธิการจะส่งแบบบันทึกผลการพิจารณาบทความผ่านระบบการส่งบทความแบบออนไลน์ โดยมีเงื่อนไขดังนี้

4.3.1 บทความสมควรได้รับการตีพิมพ์ ให้ผู้นิพนธ์บทความปรับปรุงแก้ไข ภายใน 2 สัปดาห์นับจากวันที่ได้รับบทความกลับไปแก้ไขแล้ว และส่งบทความที่ผู้นิพนธ์ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ พร้อมแบบบันทึกผลการแก้ไขบทความ กลับมายังกองบรรณาธิการผ่านระบบการส่งบทความแบบออนไลน์ (สามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มจากเว็บไซต์ <http://www.res-eva.ubru.ac.th/journals>)

4.3.2 บทความไม่สมควรได้รับการตีพิมพ์ กองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ที่จะไม่รับบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร

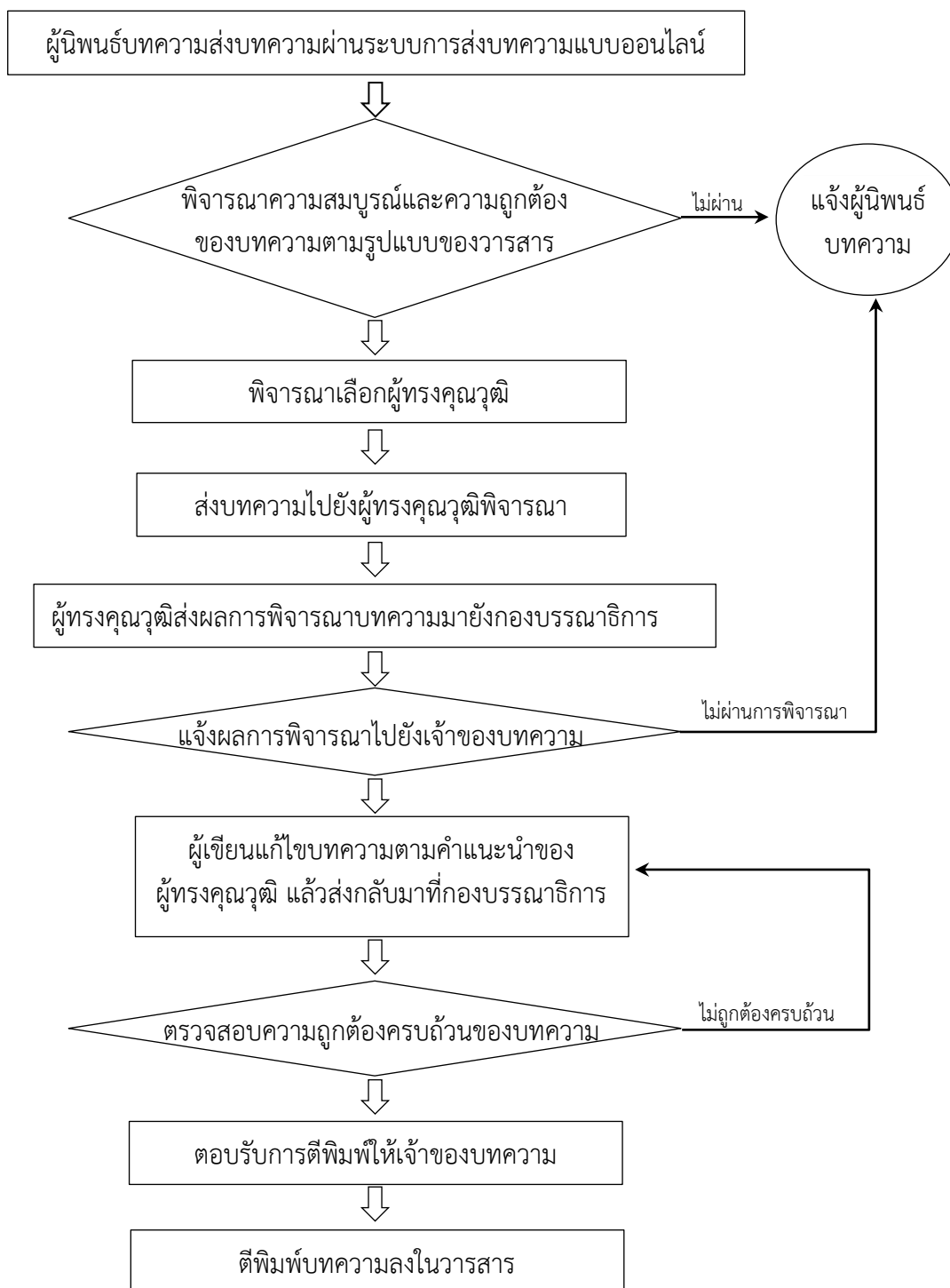
เมื่อกองบรรณาธิการได้รับบทความที่แก้ไขเรียบร้อยแล้ว กองบรรณาธิการจะดำเนินการตรวจสอบบทความอีกครั้ง หากมีการปรับปรุงแก้ไขจะส่งคืนผ่านระบบการส่งบทความแบบออนไลน์ ให้ผู้นิพนธ์นำกลับไปแก้ไขใหม่ หากไม่มีการปรับปรุงแก้ไขจะออกหนังสือแบบตอบรับการตีพิมพ์บทความในวารสารให้กับผู้นิพนธ์บทความ และจัดเตรียมต้นฉบับเพื่อการตีพิมพ์ต่อไป

4.4 บทความที่กองบรรณาธิการรับไว้เพื่อพิจารณาตีพิมพ์ลงในวารสารนั้น ผู้นิพนธ์บทความจะต้องจ่ายค่าพิจารณาบทความดังนี้

ประเภทสมาชิก	ค่าพิจารณาบทความ	หมายเหตุ
1. คณาจารย์ ศิษย์เก่า และนักศึกษาสาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	2,000 บาท	
2. บุคคลทั่วไป	2,500 บาท	

หมายเหตุ กองบรรณาธิการจะ**ไม่คืนเงิน** ในกรณีที่ผลการพิจารณาบทความจากผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่า **ไม่ควรตีพิมพ์** ไม่ว่ากรณีใด ๆ

ขั้นตอนการตีพิมพ์

แบบบันทึกผลการแก้ไขบทความเพื่อตีพิมพ์ลงในวารสารวิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี
สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ชื่อผู้รับผิดชอบบทความ.....

สาขาวิชา.....มหาวิทยาลัย.....

ชื่อบทความ

ที่	ประเด็น	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ		รายละเอียดการปรับปรุงแก้ไขของ ผู้รับผิดชอบบทความ
		คนที่ 1	คนที่ 2	
1	บทคัดย่อ			
2	Abstract			
3	บทนำ			
4	วัตถุประสงค์การวิจัย			
5	กรอบแนวคิดในการวิจัย			
6	วิธีดำเนินการวิจัย (ขอบเขตการวิจัย: ประชากร, ตัวอย่าง, ตัวแปรที่ศึกษา/ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย/ การหาคุณภาพเครื่องมือ/ การเก็บรวบรวมข้อมูล/ การวิเคราะห์ข้อมูล/ สถิติที่ใช้ในการวิจัย)			
7	สรุปผลการวิจัย			
8	อภิปรายผลการวิจัย			
9	ข้อเสนอแนะ			
10	บรรณานุกรม			

ข้าพเจ้าได้ดำเนินการแก้ไขบทความตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบเรียบร้อยแล้ว

.....ผู้รับผิดชอบบทความ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หมายเหตุ เพื่อสะดวกต่อการตรวจสอบ ให้ผู้รับผิดชอบบทความ ขีดเส้นใต้ข้อความที่มีการแก้ไขในฉบับแก้ไขด้วย

แบบนำส่งบทความเพื่อลงตีพิมพ์ในวารสารวิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี
สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรียน บรรณาธิการวารสารวิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

เรื่อง ขอตีพิมพ์บทความลงในวารสารวิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี

1. ชื่อผู้ส่งบทความ (ผู้เขียน/ผู้วิจัย) (ภาษาไทย)
(ภาษาอังกฤษ)

2. ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ เลขที่.....ซอย.....หมู่ที่.....หมู่บ้าน.....ถนน.....
แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์.....โทรสาร.....E-mail.....

3. สถานที่ทำงาน.....
ที่อยู่ เลขที่.....ซอย.....หมู่ที่.....หมู่บ้าน.....ถนน.....
แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์.....โทรสาร.....E-mail.....

มีความประสงค์ขอส่ง () บทความวิทยานิพนธ์ () บทความวิจัย () บทความพิเศษ () บทความวิชาการ

ซึ่งเป็นบทความที่ไม่เคยถูกนำไปตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารอื่นใดมาก่อน และไม่ได้อยู่ในระหว่างการพิจารณา
ลงวารสารใด ๆ โดยได้แนบต้นฉบับ พร้อมใบนำส่งบทความนี้ผ่านระบบการส่งบทความแบบออนไลน์ทาง
เว็บไซต์ <http://www.res-eva.ubru.ac.th/journals> เรียบร้อยแล้ว

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย).....
.....
.....

ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ).....
.....
.....

4. ได้จ่ายเงินค่าพิจารณาบทความแล้ว จำนวนบาท เป็น () เงินสด () โอนเงินเข้าบัญชี
ธนาคารกรุงไทย สาขาแจ้งเจริญปาร์ค ชื่อบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี (วารสารวิจัยและ
ประเมินผลอุบลราชธานี) บัญชีเลขที่ 452-0-27505-9 และได้แนบหลักฐานการโอนเงินมาพร้อมนี้

5. ข้าพเจ้ายอมรับและยินดีที่จะปฏิบัติตามระเบียบต่าง ๆ ของการตีพิมพ์วารสารทุกประการ

ลงชื่อผู้รับผิดชอบ
(.....)
...../...../.....

6. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (กรณีเป็นวิทยานิพนธ์ของนิสิต/นักศึกษา) ได้ตรวจบทความนี้แล้วขอรับรองว่า องค์ประกอบและเนื้อหาของบทความนี้ มีความสมบูรณ์และถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยบทความนี้เป็น

- ☐ เนื้อหาบางส่วนของวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาจัดทำ
- ☐ เนื้อหาโดยองค์รวมทั้งหมดของวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาจัดทำ

เห็นควรให้ตีพิมพ์เผยแพร่ต่อสาธารณชนได้

ลงชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(.....)
...../...../.....

ส่วนนี้สำหรับกองบรรณาธิการวารสารวิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี

1. ความเห็นเจ้าหน้าที่ตรวจสอบองค์ประกอบของบทความ

() ครบ () ไม่ครบ ขาด

2. ได้รับเงินค่าพิจารณาบทความเรียบร้อยแล้ว เป็นจำนวนเงิน..... บาท

ลงชื่อเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบ
(.....)
...../...../.....

ความเห็นของบรรณาธิการวารสาร

- () เก็บเรื่อง
- () ให้ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมส่วนประกอบที่ยังไม่ครบ หรือไม่สมบูรณ์
- () นำส่ง Peer Review พิจารณา ควรแต่งตั้ง

1.....

2

ลงชื่อบรรณาธิการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.จำลอง วงษ์ประเสริฐ)
...../...../.....

วารสารวิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี
Ubon Ratchathani Journal of Research and Evaluation

ที่อยู่

กองบรรณาธิการวารสารวิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี
สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
อาคารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
เลขที่ 2 ถนนราชธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี 34000

โทรศัพท์ 045-352000-29 ต่อ 3011, 086-6506463

โทรสาร 045-352120

<http://www.res-eva.ubru.ac.th/> หรือ e-mail : reseva@ubru.ac.th

ฝ่ายธุรการและการเงิน

นางสุภาพร บุตรศรี

ฝ่ายวารสารออนไลน์

นายเอกภพ บุตรศรี

บทความและงานวิจัยที่ลงพิมพ์เป็นข้อคิดเห็น ข้อค้นพบของผู้นิพนธ์บทความเท่านั้น
และจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อผลทางกฎหมายใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากบทความและงานวิจัยนั้น

เอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

“สร้างสรรค์ ภูมิปัญญา นำพาการพัฒนาท้องถิ่น”

คุณลักษณะของบัณฑิต (อัตลักษณ์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
“ศึกษาดี มีจิตอาสา”

สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

“SMART”

S : Smart Scholarship	ผู้นำทางวิชาการ
M : Morality	มีจรรยาบรรณ
A : Accountability	มีความรับผิดชอบ
R : Research	มีความเป็นนักวิจัย
T : Team & Technology	ทำงานเป็นทีมและก้าวหน้าเทคโนโลยี